

**INEQUALITIES IN EDUCATION
AN ANNOTATED BIBLIOGRAPHY**

**ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΜΙΑ ΣΧΟΛΙΑΣΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

Κείμενα Εργασίας 2003/3
Working Papers 2003/3

**BIBLIOGRAPHY OF SOCIAL SCIENCES ON MODERN GREEK SOCIETY
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ**

**INEQUALITIES IN EDUCATION
AN ANNOTATED BIBLIOGRAPHY**

Compiled by
Laura Maratou-Alipranti
Aphroditi Teperoglou
Ioanna Tsinganou

In collaboration with
Christos Vasilopoulos
Antoinetta Kapella
Maria Hatsiou

**ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΜΙΑ ΣΧΟΛΙΑΣΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

Λάουρα Μαράτου-Αλιπράντη
Αφροδίτη Τεπέρογλου
Ιωάννα Τσίγκανου

Σε συνεργασία με τους/τις
Χρίστο Βασιλόπουλο
Αντουανέττα Καπέλλα
Μαρία Χάτσιου

National Centre for Social Research
Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών
National Book Centre
Εθνικό Κέντρο Βιβλίου

**Athens
Αθήνα
2003**

© Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών

ISSN 1108 - 1732

Απαγορεύεται η ανατύπωση, η μετάφραση, η αντιγραφή, μερική ή ολική, η παρουσίαση και η προβολή του παρόντος από οποιοδήποτε οπτικοακουστικό μέσον χωρίς την έγγραφη άδεια του εκδότη και του συγγραφέα.

Υπεύθυνος έκδοσης: ΕΚΚΕ, Διεύθυνση Επιστημονικής Πληροφόρησης και Εκδόσεων

Τυπογραφική Επιμέλεια: Βαγγέλης Ζουρίδης

Οι απόψεις που εκφράζονται στην έκδοση αυτή είναι του συγγραφέα και μόνο και δεν εκφράζουν αναγκαστικά τις απόψεις του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών.

Το θεματικό αυτό τεύχος αποτελεί μέρος της *Βιβλιογραφίας Κοινωνικών Επιστημών για τη Σύγχρονη Ελλάδα*, την οποία διευθύνουν οι καθηγητές Νικηφόρος Διαμαντούρος και Peter Allen. Από το 1997 ως το 2001, την επιστημονική ευθύνη για την παραγωγή και επιμέλεια των γενικών και θεματικών βιβλιογραφικών τευχών ανέλαβαν οι Ρωξάνη Καυταντζόγλου και Μαρίνα Πετρονώτη σε συνεργασία με την Άννα Αντωνιάδη στο ΕΚΚΕ.

This issue is part of the *Bibliography of Social Sciences on Modern Greek Society*, directed by Professors Nikiforos Diamandouros and Peter Allen. From 1997 to 2001, the general and special issues of this Bibliography were edited by Roxane Caftanzoglou and Marina Petronoti in collaboration with Anna Andoniadi at EKKE.

TABLE OF CONTENTS
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Introduction	9
Εισαγωγή	13
CITED TITLES OF WORKS	17
ΤΙΤΛΟΙ ΕΡΓΩΝ	

1. Introduction

General description Research and sources

This collection of annotated references on Inequalities in Education contains scientific publications in Greek and English. Books, contributions to collective volumes, articles from scientific journals, conference records and doctoral dissertations are included.

Due to the sheer volume of works published on the issue of inequalities in education this bibliographic review focuses mostly on publications of the last decade or so. An exception was made concerning some works produced earlier that were considered important.

The works collected and indexed were categorised as follows:

Category: Educational system-process

Sub-categories:

- Educational inequality
- Educational reform
- Educational values-goals of education
- Access to education

Category: Student population

Subcategories:

- Student evaluation
- School failure/dropping out
- Educational opportunities
- Background - students' socio-demographic characteristics

Category: Cross-cultural education- Students with special needs

Subcategories:

- Immigrants-refugees
- Repatriated students
- Minorities -Roma and other culture-specific groups
- Delinquents-Imprisoned juveniles

Bookstores, libraries and Greek and foreign-language databases were used as sources of research. The collected material was indexed and classified and abstracts of the references were compiled. The bibliographical research and data collection proceeded in two directions:

1. 'Field' research

a. Central bookstores

b. Libraries in Greece:

- The Library of the National Centre for Social Research
- The National Library
- The Library of the Pedagogic Institute

- The Library of the Panteion University
- The Library of the National Research Foundation
- The Library of the Educational Department of Public Education of the University of Athens
- The Library of the European Commission (Greek delegation)
- The Library of the Academy of Athens
- The Library of the Centre for Research on Greek Society
- The Library of the Centre for Planning and Economic Research
- The Benakeios Library of the Greek Parliament

2. Database Research

- The bibliographical database of EKT-EIE (National Centre of Documentation)
- The Sociolist bibliographic references database
- The bibliographic reference database of EKEVI (National Book Centre)
- ELEA, a database of Greek bibliographic data
- GLAFKA, the Greek database of Sociological and Anthropological Documentation
- The Greek database of PhD dissertations (Panteion University)
- The Foundation for the Promotion of Journalism “Ath. V. Botsis”

A database was designed for the systematic presentation and classification of the available bibliographic material. The categories in terms of which the material was classified cover a wide range of subjects relating to educational inequalities.

Needless to say, it was not possible to collect all relevant publications in such a limited period of time. Nevertheless, the material collected constitutes an important source of information that will prove useful to specialists, but also to teachers, researchers, and anyone interested in an updated bibliography on the subject.

2. Methodology

The classification of the bibliographic data

In accordance with the conventions of scientific investigation of bibliographic sources and data, i.e. expanding the available corpus of knowledge on the subject and understanding the conceptual tools necessary to obtain a clear representation of the existing educational reality, the process of collecting and processing the available bibliographic references was conducted on the basis of the following theoretical, methodological and epistemological prerequisites:

Given the great number of international and national bibliographic references, that reflects the variety of scientific and interdisciplinary approaches to the phenomenon of inequalities in the educational process, the bibliographic investigation had to be conducted at two levels: the national and the international. Our approach and orientation were comparative. Such projects face many well known methodological dilemmas; in order to deal with these, the work team adopted the appropriate techniques.

At the initial stage, a choice had to be made concerning the appropriate ways of maximizing the profits accruing from a critical assessment of a large volume of data. With this in mind, it was deemed necessary to construct and use a database system that enabled the classification, association and search for relevant information. Therefore, besides the classical method of collecting and summarizing bibliographic data, we adopted a system of classification that allowed to categorise the material along logical and conceptual lines and constructed a catalogue or diversifying scale of concepts for the initial elaboration and insertion of the material in the database's matrices.

This catalogue was a means of

- a. Constructing a common vocabulary between the members of our team and adopting identical criteria for categorizing the collected data in the database's classificatory system.
- b. Fostering the process of defining the subject units of the bibliographic enquiry and the more or less relevant bibliographic references.

The classificatory process followed to the letter the categorizing of bibliographic data on the basis of preselected criteria of categorization, because *"the theoretical practice of every classification... is difficult to combine with a failure to elaborate explicit and invariable criteria and categories... thus, most of the time, classificatory approaches face methodological problems of a meta-classificatory nature. Classification does not just presuppose differentiation, but also 'rules for organizing difference', rules which are usually left unformulated"*¹. On the other hand, efforts were exerted to moderate potential methodological errors related to the epistemological problem of constructing conceptual classificatory matrices (a problem, needless to say, mainly associated with other types of social analysis) that mainly refers to the fact that *"the process of category construction is itself a social practice that follows explicit ideological (and political) standards. In this context, the construction and the probably inevitable reification of categories and classificatory matrices have various semantic and sociological consequences. Thus, this approach... does not merely generate data. Simultaneously, and probably primarily, it generates ideology, by constructing, reproducing, and verifying the conceptual matrices that are presup-*

1. Tsoukalas, K., (1987) *State, Society, Work*. Athens, (in Greek) Themelio, p.203.

posed in the collection of social data. The categories are promoted to social 'essences' that imprison discourse and thought in all-powerful preconstructed shells" ².

In accordance with the above, efforts were exerted toward decoding the immaterial body -the soul - of the texts³, in order to avoid

- a. The classification of authors through a reconstruction of the reality of their texts, and
- b. The 'scientific' prejudice or partiality which in such cases usually takes the form of trying to discover things that are not there, trying to interpret intentions, meanings or arguments that are not susceptible to such interpretation, or of introducing variations in the intensity and degree of interest and evaluation as regards the relevance of bibliographic references.

On the other hand, the character of the overall work strongly influenced the construction of the classificatory matrix and determined its aims and orientation.

The use of a classificatory matrix facilitated the incorporation of bibliographical references in a unified context, while their categorization remained neutral, as concerns the ideological or theoretical inclinations of the authors and their technical elaboration, in order to facilitate the search on the basis of broader subjects or issues related specifically to the Greek area.

Consequently, all collected bibliographic material was examined basically in relation to its relevance to the project.

2. Tsoukalas, op.cit., pp. 199-200.

3. Aldridge, J., (1993), "Textual disembodiment of knowledge" *Sociology*, V. 27,1, pp. 53-66.

1. Εισαγωγή

Γενική περιγραφή Έρευνα και πηγές

Η συγκέντρωση των βιβλιογραφικών αναφορών και η έκδοση μιας σχολιασμένης βιβλιογραφίας για το ζήτημα των 'Ανισοτήτων στην Εκπαίδευση' αποτελεί μια συστηματική και οργανωμένη προσπάθεια συγκέντρωσης βιβλιογραφικού υλικού γύρω από τα συναφή εκπαιδευτικά θέματα στη χώρα μας.

Στο κείμενο που ακολουθεί συμπεριλαμβάνονται επεξεργασμένα επιστημονικά δημοσιεύματα - βιβλία και μελέτες σε ελληνική και ξένη γλώσσα. Ο κατάλογος των βιβλιογραφικών αναφορών αποτελείται από βιβλία, κεφάλαια βιβλίων, άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά, δημοσιεύματα σε τόμους πρακτικών συνεδρίων και διδακτορικές διατριβές. Εξαιτίας του όγκου της βιβλιογραφικής παραγωγής σε συναφή με το αντικείμενο του παρόντος έργου πεδία η βιβλιογραφική επισκόπηση επικεντρώθηκε στα δημοσιεύματα της τελευταίας κυρίως δεκαετίας. Εξαιρέση αποτελούν βασικές έρευνες και σημαντικές επιστημονικές προσεγγίσεις προηγούμενων ετών οι οποίες συμπεριλήφθηκαν εξαιτίας της βαρύνουσας σημασίας τους για το συνολικό έργο.

Προκειμένου να διενεργηθεί η συγκεκριμένη βιβλιογραφική επισκόπηση η προσπάθεια επικεντρώθηκε καταρχάς στον εντοπισμό καθώς και στη συγκέντρωση και την αποδελτίωση της ελληνικής και διεθνούς βιβλιογραφικής παραγωγής σε θέματα σχετικά με τις παρακάτω κατηγορίες και υποκατηγορίες:

Κατηγορία: Εκπαιδευτικό σύστημα - διαδικασία

Υποκατηγορίες:

- Εκπαιδευτική ανισότητα
- Εκπαιδευτική μεταρρύθμιση
- Εκπαιδευτικές αξίες - στόχοι της εκπαίδευσης
- Εκπαιδευτικοί θεσμοί
- Πρόσβαση στην εκπαίδευση

Κατηγορία: Μαθητικός πληθυσμός

Υποκατηγορίες:

- Αξιολόγηση μαθητών
- Σχολική αποτυχία / διαρροή
- Εκπαιδευτικές ευκαιρίες
- Προέλευση και κοινωνικο-δημογραφικά χαρακτηριστικά μαθητών

Κατηγορία: Διαπολιτισμική εκπαίδευση - Μαθητές ΑΜΕΑ

Υποκατηγορίες:

- Μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες, με ειδικές ανάγκες
- Μετανάστες - πρόσφυγες
- Παλιννοστούντες
- Μειονότητες / Τσιγγάνοι και άλλες ομάδες με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες
- Ανήλικοι παραβάτες / Έγκλειστοι

Ως πηγές συγκέντρωσης του βιβλιογραφικού υλικού χρησιμοποιήθηκαν βιβλιοπωλεία, βιβλιοθήκες καθώς και βάσεις δεδομένων του εσωτερικού και του εξωτερικού. Το υλικό που συγκεντρώθηκε αποδελτιώθηκε, κατηγοριοποιήθηκε και στη συνέχεια συντάχθηκαν οι περιλήψεις των κειμένων. Η αναζήτηση της βιβλιογραφίας και η συλλογή των δεδομένων κινήθηκε, σε δυο κατευθύνσεις:

1. Επιτόπια έρευνα

α) Κεντρικά βιβλιοπωλεία

β) Βιβλιοθήκες στην Ελλάδα:

- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ),
- Εθνική Βιβλιοθήκη,
- Βιβλιοθήκη του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου,
- Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών (ΕΙΕ)
- Βιβλιοθήκη Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Αθηνών
- Βιβλιοθήκη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Αντιπροσωπείας στην Ελλάδα)
- Βιβλιοθήκη της Ακαδημίας Αθηνών
- Κέντρο Ερεύνης της Ελληνικής Κοινωνίας
- Βιβλιοθήκη του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ)
- Μπενάκειος Βιβλιοθήκη της Βουλής

2. Αναζήτηση βιβλιογραφικού υλικού από βάσεις δεδομένων:

- Βάσεις βιβλιογραφικών δεδομένων ΕΚΤ-ΕΙΕ (Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης)
- Βάση Βιβλιογραφικών Αναφορών Sociolist
- Βάση Βιβλιογραφικών Αναφορών του ΕΚΕΒΙ (Εθνικό Κέντρο Βιβλίου)
- ΕΛΕΑ, Βάση Ελληνικών Βιβλιογραφικών Δεδομένων
- Ελληνική Βάση Κοινωνιολογικής και Ανθρωπολογικής Τεκμηρίωσης “ΓΛΑΥΚΑ”
- Ελληνική Βάση Διδακτορικών Εργασιών (Πάντειο Παν/μιο)
- Ίδρυμα Προαγωγής Δημοσιογραφίας “Αθ. Β. Μπότση”

Για τη συστηματική παρουσίαση και ταξινόμηση του υλικού των βιβλιογραφικών αναγραφών σχεδιάστηκε βάση δεδομένων. Οι κατηγορίες με βάση τις οποίες ταξινομήθηκε το συγκεντρωθέν υλικό καλύπτουν ευρύ φάσμα θεματικών ενοτήτων σε σχέση με τις εκπαιδευτικές ανισότητες.

Οπωσδήποτε, σε τόσο περιορισμένο χρονικό διάστημα, δεν ήταν δυνατόν να συγκεντρωθούν όλα τα σχετικά δημοσιεύματα. Παρά τις δυσκολίες του εγχειρήματος όμως, το τελικό προϊόν αποτελεί σημαντική πηγή πληροφοριών, χρήσιμη όχι μόνον στους ειδικούς επιστήμονες, τους εκπαιδευτικούς και τους ερευνητές αλλά και σε κάθε ενδιαφερόμενο που επιζητεί τη σχετική βιβλιογραφική ενημέρωση.

2. Μεθοδολογία

Η ταξινόμηση των βιβλιογραφικών δεδομένων

Ακολουθώντας τα συνήθη βήματα μιας επιστημονικής διερεύνησης βιβλιογραφικών πηγών και δεδομένων προς την κατεύθυνση α) της διεύρυνσης της γνώσης του προς εξέταση αντικειμένου και β) της κατανόησης των βασικών εννοιολογικών εργαλείων για την πληρέστερη αποτύπωση της δεδομένης εκπαιδευτικής πραγματικότητας, η διαδικασία συγκέντρωσης και επεξεργασίας των διαθέσιμων βιβλιογραφικών αναφορών ακολούθησε τις παρακάτω θεωρητικές, μεθοδολογικές, και επιστημολογικές προδιαγραφές:

Δεδομένου ότι η βιβλιογραφική επισκόπηση συμπεριέλαβε μεγάλο αριθμό βιβλιογραφικών αναφορών διεθνούς και εθνικής προέλευσης που αντανακλούν την πληθώρα επιστημονικών και διεπιστημονικών προσεγγίσεων του φαινομένου των ανισοτήτων στην εκπαιδευτική διαδικασία, η βιβλιογραφική διερεύνηση εξ αντικειμένου κινήθηκε σε δύο ταυτόχρονα επίπεδα: στο εθνικό - εσωτερικό επίπεδο και στο διεθνές, με συγκριτική κατεύθυνση και προσανατολισμό. Παρόμοια εγχειρήματα αντιμετωπίζουν πλήθος, γνωστών στην επιστημονική κοινότητα, μεθοδολογικών ολισθημάτων, για την αποφυγή των οποίων η ομάδα έργου υιοθέτησε τις κατάλληλες μεθοδολογικές τεχνικές.

Στο αρχικό στάδιο της διαδικασίας η επιλογή στόχευε στη χρήση κατάλληλων εργαλείων για τη μεγιστοποίηση των κερδών από την κριτική αποτίμηση μεγάλου όγκου βιβλιογραφικών δεδομένων. Ως εκ τούτου, κρίθηκε απαραίτητη η κατασκευή και χρήση ενός συστήματος βάσης δεδομένων, προς διευκόλυνση της ταξινόμησης, του συνδυασμού και της αναζήτησης των σχετικών πληροφοριών. Στη συνέχεια, εκτός από την κλασική μέθοδο της συγκέντρωσης -σύνοψης- βιβλιογραφικών δεδομένων, υιοθετήθηκε ένα ταξινομητικό σύστημα στη βάση της λογικής -εννοιολογικής- κατηγοριοποίησης του υλικού και κατασκευάστηκε ένας κατάλογος ή μια διαφοροποιητική κλίμακα εννοιών για την αρχική επεξεργασία και εισαγωγή του βιβλιογραφικού υλικού στους αντίστοιχους πίνακες της βάσης δεδομένων.

Ο εν λόγω κατάλογος:

α) Αποτέλεσε το μέσο για τη διαμόρφωση κοινού λεξιλογίου μεταξύ των μελών της ομάδας έργου και τη συνακόλουθη αποδοχή ταυτόσημων κριτηρίων ένταξης των βιβλιογραφικών πληροφοριών στο ταξινομητικό σύστημα της βάσης δεδομένων, με τρόπο κοινά αντιληπτό σε όλα τα μέλη της ομάδας

β) Ενίσχυσε τη διαδικασία προσδιορισμού των θεματικών ενοτήτων της βιβλιογραφικής διερεύνησης και την απομόνωση των περισσότερο ή λιγότερο σχετικών βιβλιογραφικών αναφορών με το αντικείμενο του παρόντος έργου.

Η ταξινομητική διαδικασία υπάκουσε αυστηρά στην κατηγοριοποίηση των βιβλιογραφικών δεδομένων στη βάση των προεπιλεγμένων κριτηρίων ένταξης, διότι, *“η θεωρητική πρακτική της οποιασδήποτε κατάταξης... δύσκολα συνδυάζεται με την αδυναμία εκπόνησης σαφών και αμετακίνητων κριτηρίων και κατηγοριών, με αποτέλεσμα οι ταξινομητικές προσεγγίσεις να προσκρούουν συνεχώς σε μεθοδολογικά προβλήματα μεταταξινομητικής τάξης. Η ταξινόμηση δεν προϋποθέτει μόνο τη διαφοροποίηση αλλά αναζητά και τους “κανόνες οργάνωσης της διαφοράς”, που παραμένουν συχνά αδιατύπωτοι”*⁴. Από την άλλη πλευρά, καταβλήθηκε ιδιαίτερη προσπάθεια μετριασμού των μεθοδολογικών ολισθημάτων που σχετίζονται με το επιστημολογικό πρόβλημα της κατασκευής *ταξινομητικών νοηματικών μητρών* (που κυρίως βέβαια

4. Τσουκαλάς Κ. (1987) : *Κράτος, Κοινωνία, Εργασία*, Θεμέλιο, Αθήνα, σελ. 203.

εστιάζεται σε άλλου τύπου αναλύσεις της κοινωνικής πραγματικότητας) και παραπέμπει κυρίως στο γεγονός ότι *“η ίδια η διαδικασία κατασκευής των κατηγοριών αποτελεί κοινωνική πρακτική που υπακούει σε σαφέστατες ιδεολογικές (και πολιτικές) προδιαγραφές. Στο πλαίσιο αυτό η κατασκευή και η αναπόφευκτη ίσως υποστασιοποίηση των κατηγοριών και των ταξινομητικών μητρών συνοδεύονται από ποικίλες σημασιολογικές και κοινωνιολογικές προεκτάσεις. Με την έννοια αυτή η ...καταμετρητική προσέγγιση... δεν παράγει μόνο δεδομένα. Ταυτόχρονα και ίσως κυρίως παράγει και ιδεολογία, κατασκευάζοντας, αναπαράγοντας και επικυρώνοντας τις νοηματικές μήτρες που προϋποτίθενται στη συλλογή του κοινωνικού υλικού: Οι κατηγορίες αναγορεύονται σε κοινωνικές “ουσίες”, που αιχμαλωτίζουν τον λόγο και τη σκέψη σε πανίσχυρα προκατασκευασμένα κελύφη”*⁵.

Στη βάση των προηγούμενων παρατηρήσεων καταβλήθηκε ιδιαίτερη προσπάθεια η αποκωδικοποίηση του άυλου σώματος - της ψυχής -των κειμένων⁶ να αποφύγει α) την κατατακτική κατηγοριοποίηση των συγγραφέων μέσα από την ανακατασκευή της πραγματικότητας των κειμένων τους και β) την επιστημονική προκατάληψη ή μεροληψία που συνήθως σε τέτοιες περιπτώσεις εντοπίζεται στην παγίδα της προσπάθειας να εντοπίζονται πράγματα εκεί που δεν υπάρχουν, να ερμηνεύονται μη επιδεκτικές ερμηνείας προθέσεις, σημασίες ή ισχυρισμοί ή να διαφέρει η ένταση και ο βαθμός προσοχής και αποτίμησης της συνάφειας των βιβλιογραφικών αναφορών. Από την άλλη πλευρά ο χαρακτήρας του συνολικού έργου επηρέασε κυρίως την κατασκευή της ταξινομητικής μήτρας προσδιορίζοντας τη στοχοθεσία της και τον προσανατολισμό της.

Η χρήση της ταξινομητικής μήτρας διευκόλυνε την υπαγωγή των σχετικών με το συνολικό έργο βιβλιογραφικών αναφορών σε ενιαίο πλαίσιο και η επιμέρους κατηγοριοποίησή τους παρέμεινε ουδέτερη με την έννοια της προσήλωσης στις ιδεολογικές ή θεωρητικές προτιμήσεις των συγγραφέων τους και της τεχνικής επεξεργασίας τους προς διευκόλυνση της αναζήτησής τους με βάση ευρύτερες θεματικές ενότητες ή ζητήματα που απασχολούν τον ελληνικό ιδιαίτερα χώρο.

Στη βάση των προαναφερθέντων, το σύνολο του συγκεντρωθέντος βιβλιογραφικού υλικού ελέγχθηκε κυρίως ως προς τη συνάφειά του με τους στόχους του όλου εγχειρήματος.

5. Τσουκαλάς Κ. Βλ. ανωτ. σημ. 1, σελ. 199-200.

6. Aldridge J. (1993) : “Textual disembodiment of knowledge”, *Sociology*, V. 27, 1, σελ.53-66

Τίτλοι έργων Titles of works

Αλεξοπούλου, Δ. Σ. (Alexopoulou, D. S.)

Σταθμισμένα τεστ γνώσεων. Η σχολική αξιολόγηση και τα προβλήματά της
Standardised Knowledge Tests: School Evaluation and its Problems
Αθήνα: Εκδόσεις Λυκείου Βάσκα, 1979

Η σημασία του όρου ‘τέστ’ (αγγλική λέξη που σημαίνει δοκιμασία ή κριτήριο), η ιστορία των τεστ, τα τεστ επιδόσεως και η ανάλυση των ερωτήσεων και της βαθμολόγησης.

The meaning of the term “test”, the history of tests, performance tests, and an analysis of questions and grading.

Αναστασίου, Δ. (Anastasiou, D.)

Δυσλεξία. Θεωρία και έρευνα, όψεις πρακτικής
Dyslexia. Theory and Research, Aspects of Practice
Αθήνα: Ατραπός, 1998

Το βιβλίο αυτό αποσκοπεί στην παρουσίαση των τελευταίων εξελίξεων στο πεδίο της δυσλεξίας σε θεωρητικό και ερευνητικό επίπεδο. Εξετάζει ζητήματα που αφορούν τον ορισμό και την έννοια της δυσλεξίας, τη διάγνωση και την αιτιολογία της. Περιέχει πλούσια και επίκαιρη ελληνική και αγγλική βιβλιογραφία.

This book presents recent developments concerning dyslexia at the level of theory and of research, discussing issues related to the definition and the concept of dyslexia as well as to its diagnosis and causes. Contains a comprehensive and up to date bibliography on Greek and English-speaking areas.

Ανδρεαδάκης, Κ., Καϊλα, Μ., Ξανθάκου Γ. (Andreadakis, K., Kaila, M., Xanthakou, G.)

“Η λογική της σχολικής αποτυχίας: μια “συμμετρική σχέση” ανάμεσα στην οικογένεια και το σχολείο”

“The Logic of School Failure: A “Symmetrical Relationship” between Family and School”

Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών 1, 4, σσ. 113-144, 1991

Σ’ αυτό το άρθρο οι συγγραφείς επιχειρούν να αποκαλύψουν λιγότερο ή περισσότερο φανερές διαδικασίες, αναζητώντας μέσα στην οικογένεια και το σχολείο τις αιτίες της σχολικής αποτυχίας ή επιτυχίας οι οποίες επηρεάζουν και διαμορφώνουν το νεαρό άτομο-μαθητή. Προσεγγίζεται η παραγωγή της σχολικής επιτυχίας ή αποτυχίας μέσα από την ανίχνευση των σχέσεων, στάσεων, αναγκών και κινήτρων που καλλιεργούνται από το οικογενειακό περιβάλλον και επιβιώνουν ή συντηρούνται από το σχολείο.

In this article, the authors attempt to uncover more or less visible procedures, searching for the causes of students’ failure or success in the school and the family environment. An effort to examine the production of success or failure at school by tracing relationships, attitudes, needs and motives as they are cultivated in the family context and preserved by the school.

Ανθογαλίδου, Θ. (Anthogalidou, Th.)

Κοινωνική κριτική και ιδεολογία στην εκπαίδευση
Social Critique and Ideology in Education
Αθήνα: Ατραπός, 1990

Το σχολείο ως κοινωνικός θεσμός που προάγει την κοινωνική δικαιοσύνη ανασύροντας από την αμάθεια και τη φτώχεια τους ικανούς, είναι ένα από τα πολλαπλά σημασιολογικά ισοδύναμα που αναπτύσσονται γύρω από τη γενική ιδέα της δημοκρατίας, συγκροτώντας τον ηγεμονικό λόγο του σύγχρονου ελληνικού σχολείου. Οι έρευνες που παρουσιάζονται σ’ αυτό το βιβλί-

ο απευθύνθηκαν σε φοιτητές και εκπαιδευτικούς με πρώτο στόχο τη διερεύνηση των απόψεων τους σχετικά με τον κοινωνικό ρόλο του εκπαιδευτικού θεσμού.

The school as a social institution that promotes social justice by freeing capable individuals from illiteracy and poverty is one of the conceptual equivalents that develop around the general idea of democracy, thus producing the hegemonic discourse of the contemporary Greek school. The research contained here concerns students and teachers and explores their views of the social role of the educational institution.

Ανθούλιας, Τ. (επιμ.) (Anthoulas, T. ed.)

Τα προβλήματα διδασκαλίας της πρώτης γραφής και ανάγνωσης
Problems of Teaching Children to Write and Read for the first Time
Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 1992

Το βιβλίο περιλαμβάνει 15 εισηγήσεις από το Διεθνές Συμπόσιο που οργάνωσαν τα Παιδαγωγικά Τμήματα του Πανεπιστημίου Αιγαίου στη Ρόδο το 1992. Παρουσιάζει τη προβληματική στον τομέα της διδασκαλίας της πρώτης γραφής και ανάγνωσης. Οι εισηγήσεις στηρίζονται στην επιστημονική έρευνα με στόχο την βελτίωση των εκπαιδευτικών μεθόδων της διδακτικής πρακτικής.

This book includes 15 papers given at an International Conference organised by the Departments of Education of the University of the Aegean in Rhodes in 1992. It presents theoretical speculations concerning the teaching of writing and reading for the first time. The papers are based on scientific research aiming to improve the educational methods of teaching practices.

Αποστολίδης, Α., Κασβίκη, Μ., Κοκκινίδου, Ε., Λιαγκουρίδης, Σ., Ντίνα, Θ. (Apostolidis, A., Kasviki M., Kokkinidou, E., Liagouridis, S., Dina, Th.)

“Το επίπεδο των μαθητών που επιλέγουν τα ΤΕΛ και οι λόγοι αυτής της επιλογής”

“The Level of Students who Choose to Attend TVL (Technical Vocational Lyceums) and the Reasons for such a Choice”

Εκπαίδευση και Επάγγελμα 2, 1, σσ. 57-64, 1989

Έρευνα με στόχο την διερεύνηση του επιπέδου των μαθητών που επιλέγουν τα τεχνικά επαγγελματικά λύκεια ως δεύτερη βαθμίδα σπουδών μετά την υποχρεωτική εννεαετή φοίτηση, καθώς επίσης και των λόγων για την επιλογή τους αυτή.

A study examining the level of students who select technical vocational high schools as their secondary education following compulsory nine-year schooling, and the reasons for such choices.

Βακαλιός, Μ. (Vakalios, M.)

Το πρόβλημα της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης στη δυτική Θράκη
The Problem of Cross-Cultural Education in Western Thrace
Αθήνα: Gutenberg, 1997

Βασικός σκοπός του ερευνητικού αυτού προγράμματος υπήρξε η διερεύνηση του ερωτήματος κατά πόσον η εκπαίδευση που παρέχεται στη μουσουλμανική μειονότητα μπορεί υπό τις σημερινές συνθήκες να εκφράσει και να εφαρμόσει αποτελεσματικά το πνεύμα και τις κατευθύνσεις της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης.

The main goal of this research project was to examine whether the education provided to the Muslim minority can effectively express and implement the spirit and the orientations of cross-cultural education, under present-day conditions.

Βασιλειάδου, Μ., Παυλή-Κορρέ Μ. (Vasiliadou, M., Pavli-Korre, M.)

Η εκπαίδευση των Τσιγγάνων στην Ελλάδα
Education of the Roma in Greece.

Αθήνα: Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Γενική Γραμματεία Λαϊκής Εκπαίδευσης, 1996

Στο βιβλίο αυτό περιγράφεται και αναλύεται η εκπαίδευση στην τσιγγάνικη κοινωνία και η εκπαιδευτική κατάσταση των Τσιγγάνων στην Ελλάδα. Παράλληλα γίνεται και μια σύντομη περιγραφή του εκπαιδευτικού προγράμματος για τους Τσιγγάνους.

Describes and analyses the situation of education in Rom society. Includes a brief presentation of the educational program provided for the Roma.

Βεργίδης, Δ. (Vergidis, D.)

Υποεκπαίδευση

Under-education

Αθήνα: Ύψιλον, 1995

Περιγράφεται το εκπαιδευτικό σύστημα και τα χαρακτηριστικά της ελληνικής εκπαίδευσης και επισημαίνονται οι ιστορικοί παράγοντες που οδηγούν στο δίπολο υποεκπαίδευση/υπερεκπαίδευση. Παρουσιάζονται επίσης ερευνητικά δεδομένα σχετικά με τις προσδοκίες των ενηλίκων των 20 ετών και άνω που φοίτησαν σε τμήματα αναλφαβητισμού.

Presents the educational system and the characteristics of Greek education and highlights the historical factors leading to the under-education/over-education bipolarity. The book also includes research data on the expectations of adults aged twenty and onwards who have attended courses for the illiterate.

Βεργίδης, Δ. (Vergidis, D.)

“Νεορατσισμός και σχολείο. Η περίπτωση των τσιγγανοπαίδων”

“Neoracism and School. The Case of Roma Children”

Σύγχρονη Εκπαίδευση 81, σσ. 51-62, 1995

Στο άρθρο αυτό ο συγγραφέας επιχειρεί να δείξει ότι η κοινωνική περιθωριοποίηση και ο αποκλεισμός των Τσιγγάνων από το εκπαιδευτικό σύστημα συνιστούν εκδήλωση νεορατσισμού στα πλαίσια της Ελληνικής κοινωνίας.

The author of this article argues that the social marginalization and exclusion of the Roma from the educational system constitute a manifestation of neo-racism in Greek society.

Βεργίδης, Δ. (Vergidis, D.)

Από την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση στον αυτοδιαχειριστικό πειραματισμό;

From Educational Reform to Self-managing Experimentation?

Αθήνα: Ανδρομέδα, 1986

Το βιβλίο αυτό αποτελεί μια συμβολή προς την κατεύθυνση της αμφισβήτησης της εκπαίδευσης και της αναζήτησης μιας άλλης αντίληψης που δεν θα βλέπει το σχολείο σαν μηχανή παραγωγής πτυχιούχων αλλά ως χώρο ζωής και δημιουργικής δουλειάς μαθητών και δασκάλων.

A contribution toward questioning education and searching for a new concept of the school, not as a graduate-producing mechanism, but as a living space of creative work for students and teachers.

Βεργίδης, Δ. (Vergidis, D.)

Αξιολόγηση του προγράμματος της Γενικής Γραμματείας Λαϊκής Επιμόρφωσης για τον αλφαβητισμό τσιγγανοπαίδων στην Κάτω Αχαΐα

An Evaluation of the General Secretariat of Popular Education's Program for the Education of Illiterate Roma Children in Southern Achaia

Πάτρα: Πανεπιστήμιο Πατρών, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, 1996

Η μελέτη αναφέρεται στην Τσιγγάνικη κοινότητα στην Κάτω Αχαΐα και περιγράφει το πρόγραμμα αλφαβητισμού τσιγγανοπαίδων που έχει σχεδιάσει και υλοποιεί το Κέντρο Λαϊκής Επιμόρφωσης Κάτω Αχαΐας. Αναλύονται επίσης οι εκπαιδευτικές πρακτικές και το υλικό που χρησιμοποιείται για την εκπαίδευσή τους.

This study refers to the Rom community in southern Achaia and the program against illiteracy for Roma children that was planned and implemented by the Centre for Popular Education of southern Achaia. It also analyses the educational practices and material used.

Βοσνιάδου, Σ., Παπαθεοφίλου Ρ. (Vosniadou, S., Papatheofilou, R.)

Η εγκατάλειψη του σχολείου. Αίτια, επιπτώσεις, προτάσεις

Dropping-out from School. Causes, Consequences, Propositions

Αθήνα: Gutenberg, 1998

Το βιβλίο αυτό περιλαμβάνει αποσπάσματα ερευνών στον ελληνικό χώρο σχετικά με την πρόωγη εγκατάλειψη του σχολείου, και συγκρίνοντάς τα με δεδομένα από άλλες χώρες, συζητά πλήθος προβλημάτων -κοινωνικών, εκπαιδευτικών, ιατρικών κ.ά.- ενώ ταυτόχρονα προτείνει λύσεις, από ειδικούς διαφόρων χωρών, σε σχέση με την ελληνική πραγματικότητα και τη ραγδαία εξελισσόμενη τεχνολογία.

This book contains parts of researches conducted on early dropping-out from school. Comparing them to similar researches conducted in other countries, it discusses a variety of problems - social, educational, medical, etc.- and proposes solutions by experts from different countries in relation to contemporary Greek reality and conditions of rapidly developing technology.

Βουϊδάσκης, Β. (Vouidaskis, V.)

Δικαίωμα ή υποχρέωση η εννιάχρονη υποχρεωτική εκπαίδευση; Η περίπτωση της μαθητικής διαρροής στα Γυμνάσια του Νομού Ρεθύμνης

Nine-year Compulsory Education. A Right or an Obligation? The Case of Student Dropping-Out in High Schools of the Rethymnon Prefecture

Αθήνα : Gutenberg, 1996

Η κοινωνιολογική προσέγγιση του σοβαρού προβλήματος της μαθητικής διαρροής στα Γυμνάσια του Νομού Ρεθύμνης αποτελεί το αντικείμενο αυτής της έρευνας. Επιδιώκεται να διαπιστωθεί η διάσταση του προβλήματος, ενώ αναζητούνται τα αίτια που το προκάλεσαν.

A sociological approach to the serious problem of student dropout in high schools of the Rethymnon prefecture, aiming to assess its dimensions and its causes.

Βρετάκου, Β., Παλιοκρασάς Σ., Παναγιωτοπούλου Ι. (Bretakou, V., Paliokrassas, S., Panayiotopoulou I.)

Οι μαθητές που εγκαταλείπουν τις σπουδές τους στο Γυμνάσιο και οι ανάγκες τους για επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση

High School Dropouts and their Needs for Vocational Education and Training

Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, ΟΕΕΚ, 1996

Η μελέτη αναφέρεται στη μαθητική διαρροή σε εθνικό επίπεδο. Εξετάζει τρεις φουρνιές μαθητών αποφοίτων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η καταγραφή της διαρροής έγινε με την μέθοδο της απευθείας απογραφής από τα Μητρώα Μαθητών των Γυμνασίων. Σε δεύτερη φάση προκειμένου να επισημανθούν οι λόγοι που ώθησαν τους νέους μαθητές να εγκαταλείψουν το σχολείο έγινε σε πανελλήνιο δείγμα έρευνα με τη μέθοδο της συνέντευξης.

This study refers to students' dropping out from school at the national level, examining three groups of primary education graduates. The recording of dropout levels was based on High School Student Registers. In a second phase, a survey through interviews was conducted on a nation-wide sample, in order to define the causes of dropping out.

Βρυχέα, Α., Γαβρόγλου, Κ. (Vrychea, A., Gavroglou, K.)

“Απόπειρες μεταρρύθμισης της ανώτατης εκπαίδευσης, 1911-1981”

“Attempts to Reform Higher Education, 1911-1981”

Σύγχρονα Θέματα 5, σσ. 4-31, 1982

Πρόκειται για ένα άρθρο, που δεν επιχειρεί απλά ιστορική αναδρομή, αλλά προσπαθεί να κατανοήσει την πορεία εξέλιξης του ελληνικού πανεπιστημίου και ιδιαίτερα το πως αντιμετωπίστηκε στις απόπειρες μεταρρύθμισης ο μετασχηματισμός του διδακτικού φορέα.

Beyond a mere historical review, this article represents an effort to understand the evolution of the Greek university, and specifically how the transformation of educational agencies was dealt with in the context of the reform attempts.

Βώρος, Φ. (Voros, F.)

Εκπαιδευτική πολιτική

Educational Policy

Αθήνα, 1986

Παρουσίαση και κριτική ανάλυση του σχεδίου νόμου της γενικής εκπαίδευσης (νόμος 1566/1985) και οι λόγοι που κάνουν αναγκαία την ανανέωση της εκπαιδευτικής νομοθεσίας.

A presentation and critical analysis of the draft of the General Education Bill (law 1566/1985) and the causes that make a renewal of educational legislation imperative.

Varnava-Skoura, T. (Βαρνάβα-Σκούρα, Τ)

“Support de la famille dans l'éducation: Quelques aspects de la réalité Grecque”

“Η ενίσχυση της οικογένειας στην εκπαίδευση: Μερικές όψεις της ελληνικής πραγματικότητας”

“Family Support in Education: Some Aspects of Greek Reality”

Revue Internationale de Pédagogie 38, 5, pp. 535-541, 1992

Η μελέτη αναφέρεται στο θέμα της ανισότητας στην πρόσβαση στην Ανώτατη Εκπαίδευση και επισημαίνει τις ιδιαιτερότητες της χώρας μας σε σχέση με την μεγάλη ζήτηση για την Ανώτατη Εκπαίδευση. Και στην Ελλάδα, η κοινωνική προέλευση της οικογένειας λειτουργεί καθοριστικά ως προς το ζήτημα των σπουδών. Ανάμεσα λοιπόν στις προνομιούχες κοινωνικο-οικονομικές κατηγορίες, συναντάται μεγαλύτερο ποσοστό φοιτητικού πληθυσμού.

This study refers to the issue of inequality in access to higher education and highlights the particularities of the great demand for higher education obtaining in this country. In Greece, as elsewhere, the factor of social background influences the issue of a child's studies. Thus, there are higher percentages of students among privileged socio-economic categories.

Γέρου, Θ. (Gerou, Th.)

Σχολική αποτυχία

Failure at School

Αθήνα: Βιβλιογονία, 1991

Αναφέρεται στη σχολική αποτυχία και ειδικότερα στα προβλήματα του αναλφαβητισμού, των μαθησιακών δυσκολιών, της δυσλεξίας και των μεταναστών.

A study of failure at school and the problems of illiteracy, learning difficulties, dyslexia, and immigrants.

Γεωργακόπουλος, Θ. (Georgakopoulos, Th)

“Προβλήματα χρηματοδότησης της Ανώτατης Εκπαίδευσης στην Ελλάδα”

“Problems Concerning the Financing of Higher Education in Greece”

Το Πανεπιστήμιο στην Ελλάδα σήμερα

The University in Greece Today

Αθήνα: Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα, σσ. 103-112, 1991

Πρόκειται για μία εισήγηση που θίγει τα βασικά ζητήματα που γεννιούνται στον τομέα της χρηματοδότησης της ανώτατης εκπαίδευσης: α) ποιοι και σε ποια έκταση πρέπει να χρηματοδοτούν την Ανώτατη Εκπαίδευση; β) πότε και με ποιο τρόπο θα πρέπει να καταβάλλεται η εισφορά των εκπαιδευόμενων; γ) ποια μορφή πρέπει να παίρνει η συνεισφορά του κοινωνικού συνόλου

και η ενίσχυση των σπουδαστών; δ) πώς πρέπει να κατανέμεται η χρηματοδότηση στα διάφορα επιμέρους ιδρύματα και ε) ποιο είναι το κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο για την διαχείριση των πόρων στην Ανώτατη Εκπαίδευση.

A paper dealing with fundamental issues related to the financing of higher education: a) who should finance higher education and to what degree? b) When should students contribute and in what way? c) What form should the contribution of society and support for students take? d) How should available funds be allocated among the various educational institutions and e) which is the appropriate institutional framework for the management of resources in higher education.

Γεωργόγιαννης, Π. (Georgogiannis, P.)

Θέματα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης

Issues of Crosscultural Education

Αθήνα: Gutenberg, 1997

Οι θεματικές του βιβλίου αφορούν την εξέλιξη του φαινομένου της μετανάστευσης και της παλιννόστησης, την ελληνόγλωσση εκπαίδευση, την ανάλυση του φαινομένου της διγλωσσίας και τη διατύπωση προτάσεων σχετικά με τη διδασκαλία των ελληνικών ως πρώτης και δεύτερης γλώσσας.

A book on the evolution of emigration and repatriation, Greek language education and bilingualism. Contains proposals concerning teaching Greek as a first and as a second language.

Γεωργόγιαννης, Π. (Georgogiannis, P.)

Εκπαίδευση και διαπολιτισμική επικοινωνία

Education and Cross-cultural Communication

Αθήνα: Gutenberg, 1997

Πρακτικά του 1ου Διαβαλκανικού Συνεδρίου με θέμα την εκπαίδευση και τη διαπολιτισμική επικοινωνία.

Proceedings of the 1st Inter-Balkan Conference on Education and Cross-cultural Communication.

Γκοτοβός, Α. (Gotovos, A.)

Καταλήψεις: Νέες μορφές μαθητικής διαμαρτυρίας

Sit-Ins: New Forms of Student Protest

Αθήνα: Gutenberg, 1996

Στο βιβλίο αυτό παρουσιάζεται μία διαφορετική περιγραφή και ερμηνεία των καταλήψεων. Στο επίκεντρο βρίσκονται οι νοσηματοδοτήσεις της κατάληψης ως δυνητικού και πραγματικού ενεργήματος από τους μαθητές, τους γονείς, τους εκπαιδευτικούς, τη διοίκηση της εκπαίδευσης, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, τη δικαιοσύνη και τους πολιτικούς οργανισμούς.

A different description and interpretation of student sit-ins. It focuses on the meanings of sit-ins, as potential and real action for students, parents, teachers, the educational administration, the media, the judiciary, and the political organisations.

Δαμανάκης, Μ. (Damanakis, M.)

Η εκπαίδευση των παλιννοστώντων και αλλοδαπών μαθητών στην Ελλάδα

The Education of Repatriated and Foreign Students in Greece

Αθήνα : Gutenberg, 1997

Η παρούσα συλλογική εργασία μέσα από επιμέρους αναλύσεις (ανάλυση της εκπαιδευτικής πολιτικής, των εκπαιδευτικών προβλημάτων των μαθητών από τη σκοπιά των δασκάλων, επιλεγμένων περιπτώσεων κτλ.) παρέχει μια πρώτη εικόνα της εκπαιδευτικής κατάστασης των αλλοδαπών και παλιννοστώντων μαθητών στην Ελλάδα.

By means of various analyses, (analysis of educational policy, of students' educational problems as viewed by teachers, of selected cases, etc.) this collective volume provides an initial picture of the educational predicament of repatriated and foreign students in Greece.

Δεληγιάννη, Κ., Ζιώγου Ρ. (Deligianni, K., Ziogou, R.)

Εκπαίδευση και φύλο. Ειδική Βιβλιογραφία

Education and Gender. A Bibliography

Θεσσαλονίκη : Γενική Γραμματεία Ισότητας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Κέντρο Ερευνας και Τεκμηρίωσης για την Εκπαίδευση και το Φύλο, 1995

Το υλικό που περιέχεται στον τόμο αυτό καλύπτει, σύμφωνα με τους συγγραφείς, τα σημαντικότερα δημοσιεύματα της πενταετίας 1990-1995 για την εκπαίδευση και το φύλο, με πληρέστερη εκπροσώπηση της ελληνικής, αγγλικής και γερμανικής βιβλιογραφίας. Τα έργα κατανέμονται σε επτά μεγάλες κατηγορίες: 1) θεωρητικά, 2) ιστορικά, 3) έρευνα και μεθοδολογία, 4) εκπαιδευτικές βαθμίδες, 5) εκπαιδευτική διαδικασία, 6) ειδικά θέματα, 7) εκπαίδευση εκπαιδευτικών, εκπαιδευτική πολιτική, διοίκηση σχολείων.

This volume concerns the most important publications on education and gender in the Greek, English and German bibliography between 1990 and 1995. The material is divided into seven large categories: 1) theoretical, 2) historical, 3) research and methodology, 4) educational ranks, 5) educational process, 6) special issues, 7) teachers' training, educational policy and school administration.

Δημαράς, Α. (Dimaras, A.)

Μία πρόταση που έγινε. Το Εθνικό ΑπολυτήριΟ. Τεκμήρια για την ιστορία

A Submitted Proposal. The National Certificate of Studies. Documents for History

Αθήνα: Ερμής, 1997

Πρόκειται για την εισηγητική έκθεση νόμου. Παρουσιάζονται οι βασικές αρχές στις οποίες στηρίχθηκε η πρόταση, γιατί παρά τα σημεία στα οποία επικεντρώθηκε η σχετική συζήτηση, ο θεσμός του Εθνικού Απολυτηρίου έχει έναν και μόνο σκοπό: να επαναφέρει το ΛύκειΟ εκεί όπου ανήκει, στην υπηρεσία της γενικής μόρφωσης των μαθητών του.

The author presents the fundamental principles of the proposal for the National Certificate of Studies, arguing that its sole aim is to reinstate High School where it belongs, i.e. in the service of the general education of students.

Δημητράκος, Δ. (Dimitrakos, D.)

“Η κοινωνική διάσταση της παιδείας”

“The Social Dimension of Education”

Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών 60, σσ. 166-176, 1986

Εξετάζεται η κοινωνική διάσταση της παιδείας και πως πραγματώνεται κοινωνικά η εκπαίδευση, δηλαδή πως και υπό ποιους όρους γίνεται γνώση.

An article on the social dimension of education, its social implementation, and the ways and conditions of its transformation into knowledge.

Δημητρόπουλος, Ε. (Dimitropoulos, E.)

Η εκπαιδευτική αξιολόγηση (1ο μέρος)

Educational Evaluation (Part I)

Αθήνα: Παπαζήσης, 1981

Στο πρώτο μέρος αυτής της εργασίας παρουσιάζεται η γενική θεωρία και η μεθοδολογία της εκπαιδευτικής αξιολόγησης (με αναφορά στην ελληνική εκπαίδευση και τους Έλληνες εκπαιδευτικούς) ενώ στο δεύτερο μέρος εξετάζεται το ειδικό θέμα της εκτίμησης της επίδοσης του μαθητή.

Part I of this study presents the general theory and methodology of educational evaluation (with reference to Greek education and Greek teachers), while part II examines the issue of the evaluation of students' performance.

Δημητρόπουλος, Σ. (Dimitropoulos, S.)

Ο μαθητής έχει τη δική του αξία

Every Student has Worth in his own Right

Αθήνα: Γλάρος, 1984

Στο βιβλίο αυτό γίνεται μία γενική θεώρηση του προβλήματος της σχολικής αποτυχίας στη δική μας εκπαιδευτική πραγματικότητα. Παρουσιάζεται η έρευνα που πραγματοποιήθηκε το 1982-83 στη βόρεια Ελλάδα και αποτολμάται μία εισήγηση για τη ριζική αναδιάρθρωση του συστήματος σχολικής αξιολόγησης.

This book considers the general issue of school failure in the context of Greek educational reality. It presents a research conducted in 1982-83 in northern Greece, and submits a proposition for the radical restructuring of the system of school evaluation.

Δήμου, Γ. (Dimou, G.)

Απόκλιση - Στιγματισμός. Αφομοιωτική θεωρητική προσέγγιση των αποκλίσεων στο σχολείο

Deviation - Stigmatization. An Assimilative Theoretical Approach to Deviations in School

Αθήνα: Gutenberg, 1996

Το βιβλίο επιδιώκει να διαμορφώσει μία θεωρητική πρόταση, η οποία να απαντά συνολικά και πειστικά στα ερωτήματα που αφορούν τα αποκλίνοντα άτομα. Επιχειρεί να δημιουργήσει ένα θεωρητικό μοντέλο για τις αποκλίσεις, προσεγγίζοντας την “παραβατική” συμπεριφορά των μαθητών στο σχολείο, αφομοιώνοντας λειτουργικά τις αρχές δύο θεωρητικών παραδειγμάτων με σημείο αναφοράς την “κοινωνική συμπεριφορά” των μαθητών στο σχολείο.

This book aims at formulating a theoretical proposal that will convincingly answer questions related to deviant individuals. It attempts to create a theoretical model of deviation, by approaching ‘deviant’ student behaviour, functionally assimilating the principles of two theoretical paradigms, with students’ “social behaviour” at school as a point of reference.

Διεθνές Συμπόσιο, Αθήνα 6-9 Απριλίου 1995.

Εκπαίδευση Τσιγγάνων - Ανάπτυξη Διδακτικού Υλικού

International Symposium, Athens, 6-9 April 1995

The Education of the Roma - The Development of Educational Material

Αθήνα, Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Γενική Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης, 1996.

Πρακτικά Διεθνούς Συμποσίου στο οποίο πήραν μέρος ειδικοί σε θέματα εκπαίδευσης Τσιγγάνων που ασχολούνται με την έρευνα, τη χάραξη και την υλοποίηση της εκπαιδευτικής πολιτικής στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Οι ανακοινώσεις αφορούν κυρίως τις εξής θεματικές: Εκπαίδευση Τσιγγάνων, εκπαιδευτική πολιτική και μεθοδολογικές προοπτικές στην ανάπτυξη διδακτικού υλικού, ανάπτυξη, εφαρμογή, αξιολόγηση και διάδοση του διδακτικού υλικού για Τσιγγάνους.

Proceedings of an International Symposium on the research, planning, and implementation of educational policy in Greece and other countries. The papers concern the education of the Roma, educational policy and methodological perspectives in the development of teaching material, the development, implementation, evaluation, and distribution of educational material for the Roma.

Συγκρίσεις επιδόσεων μαθητών Γυμνασίων και Γενικών Λυκείων του σχολικού έτους 1987-88, ανά περιοχή, τάξη και φύλο

Comparisons Between the Performances of Highschool Students during the Academic Year 1987-1988 According to Region, Class, and Gender

Αθήνα : Διεύθυνση Προγραμματισμού και Επιχειρησιακών Ερευνών, 1990

Η μελέτη διεξήχθη στο Νομό Καβάλας για να διερευνηθούν τυχόν ανισότητες μεταξύ των επιδόσεων των μαθητών της Γενικής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σε σχέση με την τοποθεσία του σχολείου, το φύλο και την τάξη φοίτησης, προκειμένου να συσχετισθούν με τα γενικότερα χωροταξικά και συγκοινωνιακά προβλήματα της κάθε περιοχής.

A study on potential inequalities between the school performances of Secondary Education students in the Kavala prefecture, relating them to the location of their school, their gender and the class they attended. The aim is to link these findings to wider issues of space planning and transport in each area.

Δραγώνα, Θ., Φραγκουδάκη, Α. (επιμ.) (Dragona, Th., Frangoudaki, A. eds.)

“Τι είναι η πατρίδα μας;” Εθνοκεντρισμός στην εκπαίδευση

“What is Our Homeland?” Ethnocentrism in Education

Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 1997

Το βιβλίο διερευνά τους τρόπους με τους οποίους περιγράφονται και αξιολογούνται το ελληνικό έθνος και τα άλλα στο ελληνικό σχολείο. Το ερευνητικό υλικό προέρχεται από την ανάλυση περιεχομένου των σχολικών εγχειριδίων ιστορίας, γεωγραφίας και γλώσσας της εννιάχρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης καθώς και από την ανάλυση των εκπαιδευτικών δεδομένων που αφορούν τις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

A volume that examines the ways in which the Greek nation and others are described and evaluated in the context of the Greek school. Contains a content analysis of the history, geography and language textbooks of the nine-year compulsory education system, and the educational data concerning the perceptions of primary school teachers.

Δρουκόπουλος, Β. (Droukopoulos, V.)

Η άνιση πρόσβαση. Εκπαιδευτικές ευκαιρίες στα Πολυτεχνεία και τις Πολυτεχνικές σχολές

Unequal Access. Educational Opportunities in Technological Universities and Polytechnic Schools

Αθήνα: Οδυσσεάς, 1989

Αντικείμενο αυτής της μελέτης είναι η διερεύνηση της ποσοτικής αντιπροσώπευσης των γεωγραφικών διαμερισμάτων της χώρας, των επαγγελματικών στρωμάτων και των βαθμίδων εκπαίδευσης των οικογενειών των φοιτητών/σπουδαστών, προκειμένου να υπολογιστεί ο βαθμός ανισότητας στις ευκαιρίες πρόσβασης στην Ανώτατη Εκπαίδευση. Το απώτερο ζητούμενο δεν είναι απλά η πορεία προς την ισότητα στη πρόσβαση και η τελική εξάλειψη των εκπαιδευτικών ανισοτήτων, αλλά η επίτευξη ενός κοινωνικά και οικονομικά δικαιότερου πολιτικού καθεστώτος.

This study examines the quantitative representation of Greece's geographical districts, of the professional strata and the educational background of students' families, in order to estimate the extent of inequality in access to higher education. The ultimate aim is not merely to progress toward equal access and the elimination of educational inequalities, but to achieve a socially and economically fairer political regime.

Ευαγγελόπουλος, Σ. (Evangelopoulos, S.)

Ελληνική εκπαίδευση, 20ος αιώνας, Τ. II

Greek Education, 20th Century, Vol. II

Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 1998

Στο έργο αυτό παρουσιάζονται οι εκπαιδευτικές μεταρρυθμιστικές προσπάθειες που έγιναν, σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης από τις αρχές του 20ου αιώνα μέχρι και τη δεκαετία του '80. Στόχος του έργου είναι η προαγωγή καλύτερης γνώσης του παρελθόντος υποβοηθώντας με αυτόν τον τρόπο την κατανόηση και την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία του σημερινού εκπαιδευτικού μας συστήματος, καθώς και την καλύτερη δόμηση, τον προγραμματισμό και προσανατολισμό της εκπαίδευσης στο μέλλον.

A book on the attempts toward educational reforms of the primary, secondary and higher levels from the beginning of the 20th century up to the 1980s. The study aims to promote a better knowledge of the past, and thus the understanding of the contemporary educational system and its more efficient functioning, as well as the improved structuring, planning, and orientation of education in the future.

Ευστράτογλου, Β. (Efstratoglou, V.)

Οικονομικές και κοινωνικές διαστάσεις του αναλφαβητισμού στην Ελλάδα

Economic and Social Dimensions of Illiteracy in Greece

Αθήνα: Τυπωθήτω, 2000

Αντικείμενο αυτής της μελέτης είναι η διερεύνηση της διατήρησης του αναλφαβητισμού στο περιθώριο της εκπαίδευσης καθώς και η ανάλυση του κοινωνικού αποκλεισμού των αναλφάβητων.

This study examines the confinement of illiteracy to the margins of education, and presents an analysis of the social exclusion of the illiterate.

Ζωγράφου, Α. (Zografou, A.)

Η εκπαιδευτική κατάσταση των παιδιών των Ελλήνων μεταναστών και η αναγκαιότητα της διαπολιτισμικής αγωγής στην Ελλάδα

The Educational Predicament of Greek Immigrants' Children and the Need for Cross-Cultural Education in Greece

Πάτρα: ΤΕΙ Πάτρας, 1997

Το βιβλίο διαπραγματεύεται το θέμα της ελληνικής μετανάστευσης και ειδικότερα την ελληνογερμανική μετανάστευση, την κατάσταση στις χώρες υποδοχής, την σχολική εκπαίδευση των Ελληνόπουλων, την διαπολιτισμική αγωγή στην Ευρώπη στην Ελλάδα.

A book dealing with the issue of Greek immigration and especially Greek immigration to Germany, the situation in host countries, the schooling of Greek children, cross-cultural education in Europe as in Greece.

Ηλιού, Μ. (Iliou, M.)

Εκπαιδευτική και κοινωνική δυναμική

Educational and Social Dynamics

Αθήνα: Πορεία, 1984

Το βιβλίο περιλαμβάνει 14 μελέτες που πραγματεύονται εκπαιδευτικά θέματα. Ο τόμος χωρίζεται σε 3 μέρη: κατανομή εκπαιδευτικών ευκαιριών, πραγματικότητες και οραματισμοί στην εκπαίδευση, κοινωνική δυναμική.

Fourteen studies of education issues. The volume is divided into three parts focusing on the allocation of educational opportunities, the realities and visions concerning education, and the related social dynamics.

Θέματα παιδείας 1, σειρά II, αρ. 3

Educational Issues 1, series II, No 3

Αθήνα: Κέντρο Μαρξιστικών Ερευνών, 1978.

Ιστορία και προβληματική της ελληνικής δημοτικής και μέσης εκπαίδευσης όσον αφορά τη λειτουργία των σχολείων, το ρόλο των δασκάλων και καθηγητών, τον αναλφαβητισμό και το ρόλο των σχολικών κοινοτήτων.

A history and discussion of Greek primary and secondary education, with a special focus on the functioning of schools, the role of teachers, illiteracy and the role of school communities.

Καβαδίας, Γ., Κάτσικας Χ. (Kavadias, G., Katsikas, Ch.)

Η ανισότητα στην ελληνική εκπαίδευση. Η εξέλιξη των ευκαιριών πρόσβασης στην ελληνική εκπαίδευση (1960-1994)

Inequality in Greek Education. The Evolution of Opportunities of Access to Education in Greece (1960-1994)

Αθήνα, 1994

Το βιβλίο αυτό αποτελεί σημαντική συμβολή στην “αποκρυπτογράφηση” και την κατανόηση της κοινωνικής λειτουργίας της εκπαίδευσης στη χώρα μας. Καθοριστικό ρόλο έχει η σκοπιά υπό την οποία προσεγγίζουν οι συγγραφείς την εκπαιδευτική λειτουργία: αναδεικνύοντας σε κεντρικό ζήτημα ανάλυσης και ερμηνείας τη συστηματική διαφορά σχολικής απόδοσης ανάμεσα στους γόνους των λαϊκών τάξεων και εκείνους των “ανώτερων/μορφωμένων” τάξεων, μας επιτρέπουν να κατανοήσουμε ότι η κύρια όψη της εκπαιδευτικής λειτουργίας δεν είναι η άμβλυνση αλλά, αντίθετα, η αναπαραγωγή και σταθεροποίηση των κοινωνικών ταξικών διακρίσεων και των αντίστοιχων μορφωτικών διαφορών που διέπουν την κοινωνία μας.

An important contribution toward “decoding” and understanding the social functioning of education in our country. The authors’ approach insists on the analysis and interpretation of a systematic difference in school performance between the offspring of popular classes and those of the “affluent” and “better-educated”, allowing the reader to understand that the main aspect of the educational function is not the attenuation but the reproduction and stabilisation of social stratification, and of the corresponding differences in educational level that obtain in Greek society.

Καζαμίας, Α., Ψαχαρόπουλος Γ. (Kazamias, A., Psacharopoulos G.)

Παιδεία και ανάπτυξη στην Ελλάδα: κοινωνική και οικονομική μελέτη της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Education and Development in Greece: A Social and Economic Study of Higher Education

Αθήνα: Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, 1985

Μελέτη που αποσκοπεί στην ανάλυση και την αξιολόγηση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της χώρας, από θεσμική, παιδαγωγική, οικονομική και κοινωνιολογική σκοπιάς, και στη διατύπωση προτάσεων για τη βελτίωση και τη μελλοντική της ανάπτυξη. Η μελέτη βασίστηκε σε δημοσιευμένα και αδημοσίευτα στοιχεία, καθώς και σε ευρήματα πρωτογενών ερευνών.

A study that aims to analyse and evaluate higher education in our country, from an institutional, pedagogic, economic, and sociological perspective, and to formulate proposals for its improvement and future development. Based on published and unpublished data, and findings collected through primary research.

Καϊλα, Μ., Θεοδοροπούλου Ε. (Kaila, M., Theodoropoulou, E.)

Ο Εκπαιδευτικός

The Educator

Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 1997

Μελέτη στην Περιφέρεια Δωδεκανήσου, με σκοπό τη διερεύνηση των αναπαραστάσεων και των στάσεων των εκπαιδευτικών στις τρεις βαθμίδες σε τομείς που θεωρούνται κλειδιά για την κατανόηση του εκπαιδευτικού μηχανισμού εκ των έσω. Τομείς, δηλαδή όπως εκείνοι της σχολικής αποτυχίας και των μαθητών με ειδικά προβλήματα.

A study conducted in the Dodecanese on the representations and attitudes of teachers of primary, secondary and higher education towards key issues such as school failure and students with special needs, that are essential to understanding our educational mechanisms from the inside.

Καϊλα, Μ. (Kaila, M.)

Η σχολική αποτυχία. Από την “οικογένεια του σχολείου” στο “σχολείο της οικογένειας”

School Failure. From the “Family of the School” to the “School of the Family”

Αθήνα : Ελληνικά Γράμματα, 1997

Μελέτες που πραγματεύονται προβλήματα που απαντούν στην εκπαιδευτική διαδικασία όπως η σχολική αποτυχία και η παραβατικότητα στο Δημοτικό Σχολείο και θίγουν θεωρητικά ζητήματα σχετικά με την αλληλεπίδραση μαθητή, σχολείου και οικογένειας.

Studies of problems of the educational process, such as school failure and deviant behaviour in primary school, that also raise theoretical issues concerning the interaction between students, school, and the family.

Κάϊλα, Μ., Πολεμικός, Ν., Φιλίππου, Γ. (επιμ.) (Kaila M., Polemikos N., Philippou G., eds.)

Ατομα με Ειδικές Ανάγκες. Σύγχρονες κατευθύνσεις και απόψεις σε προβλήματα πρόληψης, παρέμβασης, αντιμετώπισης

Individuals with Special Needs. Present-day Orientations and Opinions on Problems of Prevention, Intervention and Improvement

Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 1994

Η δίτομη αυτή έκδοση συγκεντρώνει τα πρακτικά του Ευρωπαϊκού Διεπιστημονικού Συμποσίου που έγινε στη Ρόδο στις 8-10 Μαΐου 1992 με τίτλο “Ατομα με Ειδικές Ανάγκες”. Οι εισηγήσεις κατανέμονται σε εννοιολογικές ενότητες καλύπτοντας όλο το φάσμα της Ειδικής Αγωγής. Το βιβλίο αποτελεί πολύτιμη πηγή πληροφόρησης, όχι μόνο για τους επιστήμονες που ασχολούνται με το χώρο της ειδικής αγωγής, αλλά και για κάθε άτομο που ενδιαφέρεται για τη βελτίωση της εκπαίδευσης και την προαγωγή των ουσιαστικών ατομικών δικαιωμάτων στην κοινωνία μας.

Proceedings of the European Interdisciplinary Symposium on: “Individuals With Special Needs”, Rhodes, May 8-10, 1992. The papers are classified by subject matter and deal with the total spectrum of Special Education. A valuable source of information for scientists working on special education and anyone interested in the improvement of education and the promotion of fundamental human rights.

Καλτσόγια, Ν. (Kaltsogia, N.)

“Η έννοια της αυτοδιοίκησης των πανεπιστημίων και τα όρια της κρατικής παρέμβασης”

“The Concept of Universities’ Self-Administration and the Limits of State Intervention”

Το Πανεπιστήμιο στην Ελλάδα σήμερα. The University in Greece Today

Αθήνα: Ίδρυμα Σάκη Καραγιώργα, σσ. 59-73, 1991

Ιστορική προσέγγιση της δημιουργίας, της λειτουργίας και της οργανωτικής δομής του πανεπιστημίου στη χώρα μας. Ο θεσμός της αυτοδιοίκησης (ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες του κάθε επιστημονικού κλάδου και πανεπιστημίου) με την υπεύθυνη συμμετοχή όλων των παραγόντων του, μέσα στα γενικά πλαίσια τήρησης της νομιμότητας και της αξιοκρατίας, μπορεί να συμβάλλει στο να καταστεί το πανεπιστήμιο μία ζωντανή και διαρκώς ανανεούμενη κοινότητα.

A historical approach of the creation, functioning, and organisational structure of the university in our country. Self-administration (according to the specificities of every scientific discipline and university) with the participation of all concerned agents, in a general context of legitimacy and meritocracy, can contribute toward making the university a living, constantly renewed community.

Καράγιωργας, Σ., Γεωργακόπουλος Θ., Καραντινός Δ., κ.ά. (Karagiorgas S., Georgakopoulos Th., Karantinos D. et al.)

Διαστάσεις της φτώχειας στην Ελλάδα

Dimensions of Poverty in Greece.

Αθήνα: Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, 1990

Ερευνα που εξετάζει τις διάφορες διαστάσεις του φαινομένου της φτώχειας στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία και ειδικότερα την ένταση, την έκταση και το χάσμα της φτώχειας στην Ελλάδα, τους παράγοντες που συντελούν στην όξυνση ή στην άμβλυνση του προβλήματος και

τη συμβολή του καθενός, τη διαχρονική εξέλιξη της έκτασης και της έντασης του φαινομένου καθώς και τις γενικές κατευθύνσεις της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής που θα μπορούσαν να υποστηρίξουν την κατάρτιση ενός σχεδίου καταπολέμησης της φτώχειας.

A study that examines several dimensions of the phenomenon of poverty in contemporary Greek society; specifically, the intensity and extent of poverty in Greece, the factors contributing to attenuating or intensifying poverty and their particular effects. The study also examines the diachronic evolution of the extent and intensity of the phenomenon, and the general directions of economic and social policy that could support a plan to combat poverty.

Καραφύλλης, Γ. (Karafyllis, G.)

“Παιδεία και κοινωνικοί αποκλεισμοί: ο ρόλος του μορφωτικού επιπέδου στην κοινωνική διαστρωμάτωση και στον τύπο των πολιτών”

“Education and Social Exclusion: The Role of Educational Level in Social Stratification and Type of Citizens”

Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών IV, 4, 15, σσ. 125-141, 1994

Στόχος της παρούσας εργασίας είναι η κατάδειξη της ταυτότητας των πολιτών που κατασκευάζεται μέσα από το συγκεκριμένο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα και τους έμμεσους αποκλεισμούς που αυτό επιβάλλει. Οι αποκλεισμοί αυτοί θα μπορούσαν να επιμεριστούν σε τρεις ομάδες: Αποκλεισμοί που δείχνουν τη σταδιακή κατά κύκλους σπουδών μείωση του αριθμού των εκπαιδευόμενων, αποκλεισμοί και διαρροή μαθητών που οφείλονται στην οικονομική ανεπάρκεια σε συγκεκριμένες περιοχές και αποκλεισμοί που σχετίζονται με την απασχόληση και εκπαίδευση των γυναικών.

The aim of this study is to highlight citizen identity as constructed by the Greek educational system, and the indirect exclusions which this system enforces. These exclusions can be further divided in three groups: Exclusions that show a gradual and educational cycle-related decrease of students numbers, exclusions and student dropouts due to economic deficiency in specific areas, and exclusions related to womens' employment and education.

Κάρμα, Κ. (Karma, K.)

Η ελληνική εκπαίδευση στον ορίζοντα του 2000

Greek Education at the Horizon of 2000

Αθήνα: Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Μελετών, 1995

Βασικός σκοπός αυτής της εργασίας είναι να υποστηρίξει τις ανάγκες προγραμματισμού στο άμεσο και στο προσεχές μέλλον κατά τον βέλτιστο τρόπο. Να δώσει δηλαδή την ευκαιρία καλύτερων επιλογών στον υπεύθυνο λήψεως αποφάσεων εκπαιδευτικής πολιτικής και καλύτερης δυνατότητας πραγματοποίησής τους στον υπεύθυνο εκτέλεσης αυτών των αποφάσεων. Η εργασία αποτελεί τμήμα σειράς εκθέσεων, προϊόν προπαρασκευαστικών αναλυτικών εργασιών.

This study aims to support short-term and mid-term planning in the most effective way, i.e. to provide decision-makers in policy matters with the possibility of making better choices, and those who implement such choices with greater potential for doing so. This report is part of a series and a product of preliminary analytical studies

Κασιμάτη, Κ. (Kasimati, K.)

Επιλογή επαγγέλματος: Πραγματικότητα ή μύθος

Choosing a Profession: Reality or Myth

Αθήνα: Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, 1989

Ανάλυση της επιλογής του επαγγέλματος, των διαδικασιών που οδηγούν σ'αυτή την επιλογή, αλλά και των δυνατοτήτων για αποφασιστικές επιλογές σε σύγχρονες κοινωνίες με πολύπλοκο καταμερισμό της εργασίας. Από τη σκοπιά αυτή, γίνεται προσπάθεια να διευκρινιστεί το εάν η επιλογή του επαγγέλματος αποτελεί πραγματικότητα ή μύθο που τροφοδοτούν οι κοινω-

νικές συνθήκες και σκοπιμότητες. Από τους σημαντικούς παράγοντες που επηρεάζουν την επιλογή στο μακροκοινωνικό περιβάλλον του ατόμου είναι το εκπαιδευτικό σύστημα και ο επαγγελματικός προσανατολισμός.

An analysis of the choice of profession, of the processes leading to this choice and of the potential for decisive choices in contemporary societies with a complex labor division. An attempt to clarify whether this choice constitutes a reality or a myth supported by social conditions and expediencies. Among the most important factors affecting the choice of profession in individuals' macro-social environment are the educational system and occupational orientation.

Κασιμάτη, Κ., Πιλαφτζόγλου Ζ., Τσακίρης Κ. (Kasimati K., Pilaftzoglou Z., Tsakiris K.)

Τα κέντρα μαθητείας του ΟΑΕΔ: Διαπιστώσεις, προβλήματα, προτάσεις

Training Centres: Findings, Problems, Suggestions

Αθήνα: Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, 1984

Ερευνα γύρω από τις απόψεις των μαθητών για την εκπαίδευση και την εργασία.

A study of students' views on education and work.

Κασσωτάκης, Μ. (Kassotakis, M.)

Η αξιολόγηση της επιδόσεως των μαθητών

Students' Performance Evaluation

Αθήνα: Γρηγόρης, 1993

Μελέτη για την αξιολόγηση, την αναγκαιότητά της, το παραδοσιακό σύστημα αξιολόγησης της επίδοσης των μαθητών. Μέτρα για τη βελτίωση του, μέθοδοι (τεστ, ερωτήσεις, συνδυασμός).

A study of the meaning of evaluation, of its necessity, and of the traditional system of evaluating of student performance. Propositions for its improvement and methods (tests, questions, combinations).

Κατή, Δ. (Kati, D.)

Γλώσσα και επικοινωνία στο παιδί

Language and Communication among Children

Αθήνα: Οδυσσέας, 1992

Ένα κυρίως θεωρητικό έργο που προσφέρει σφαιρική εικόνα των μελετών για την ανάπτυξη της γλώσσας και της επικοινωνίας, ως σημαντικών τομέων για τη συνολική ανάπτυξη του παιδιού. Περιλαμβάνει τρία αξιολογικά παραρτήματα στο τέλος του τόμου. Το πρώτο περιέχει ελληνική βιβλιογραφία για τη γλωσσολογία, το δεύτερο ελληνική βιβλιογραφία για την εκμάθηση της γλώσσας και το τρίτο έρευνες πάνω στη γλώσσα των Ελληνόπουλων.

A mostly theoretical book, providing a comprehensive picture of studies on language and communication development, two important factors for the overall development of the child. Includes three noteworthy appendixes, a Greek bibliography on linguistics, another on language learning, and a list of studies on Greek childrens' language.

Καψάλης, Γ. Α. (Kapsalis, G. A.)

Αξιολόγηση και βαθμολογία στη δημοτικό σχολείο

Evaluation and Grading in Primary School

Αθήνα: Gutenberg, 1998

Στο βιβλίο αυτό ελέγχονται τα παιδαγωγικά, τα ψυχολογικά και τα κοινωνιολογικά επιχειρήματα, τα οποία προβάλλονται κατά τις σχετικές συζητήσεις και στα οποία υποτίθεται ότι στηρίζονται οι διάφορες ρυθμίσεις του Υπουργείου Παιδείας σχετικά με την αξιολόγηση και την βαθμολογία στο Δημοτικό Σχολείο κατά τα τελευταία χρόνια.

This book examines the pedagogical, psychological, and sociological arguments in relevant

discussions that allegedly support the various regulations of the Ministry of Education over the last years concerning evaluation and grading in primary school.

Κιντής, Ανδρέας Α. (Kintis, Andreas A.)

Η ανώτατη παιδεία στην Ελλάδα. Ανατομία, σκέψεις για την αναδόμησή της

Higher Education in Greece. Its Anatomy and some Thoughts on its Reconstruction

Αθήνα: Gutenberg, 1980

Σκοπός του βιβλίου είναι η συστηματική διερεύνηση των προβλημάτων του ελληνικού πανεπιστημιακού χώρου και η διατύπωση σκέψεων και προτάσεων για την αναδόμησή του πάνω σε σύγχρονες βάσεις. Στο Μέρος Ι η ανάλυση βασίζεται σε στατιστικό υλικό. Οι διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα που προκύπτουν θεωρούνται αποφασιστικής σημασίας για τη διαμόρφωση μακροχρόνιας πολιτικής στο χώρο της ανώτατης παιδείας. Στο Μέρος ΙΙ λαμβάνονται υπόψη οι μακροχρόνιες επιδιώξεις της ελληνικής κοινωνίας, τα συμπεράσματα που προκύπτουν από το Μέρος Ι και οι διεθνείς μεταπολεμικές εξελίξεις και εμπειρίες στον τομέα της πανεπιστημιακής παιδείας.

This book aims at a systematic examination of the problems of Greek universities, and presents some thoughts and suggestions concerning their reconstruction on a present-day basis. In Part I the analysis is based on statistical data. The conclusions are considered decisive for the formulation of a long-term policy for higher education. Part II considers the long-term aspirations of Greek society, the findings of Part I, and the international post-war developments and experiences in the field of higher education.

Κοζαδίνος, Μ., Μακαρόνας Ν., Παπαθεοφίλου Ρ. (Kozadinos M., Makaronas N., Papatheofilou R.)

“Αναλφαβητισμός παιδιών ηλικίας 6-15 χρονών στην περιοχή Περάματος. Κοινωνικοί και πολιτιστικοί παράγοντες”

“Illiteracy Among Children Aged 6-15 in the Perama Region. Social and Cultural Factors”

Κοινωνική Εργασία 8, σσ. 213-228, 1987

Το άρθρο διερευνά τον αναλφαβητισμό στην περιοχή του Περάματος, με σκοπό τη διαλεύκανση των προβλημάτων και την υποβολή πορισμάτων στους αρμόδιους φορείς προκειμένου να γίνει σχετική νομοθετική ρύθμιση, να προγραμματιστούν και να σχεδιαστούν οι κατάλληλες υπηρεσίες για την αντιμετώπιση του προβλήματος.

A study of illiteracy in the Perama region that aims to clarify the related problems and to submit its findings to the authorities concerned, in order for them to implement appropriate legislative measures and to design suitable services for resolving the problem.

Κοντογιαννόπουλος, Β. Ν. (Kontogiannopoulos, V. N.)

Παιδεία: Εκσυγχρονισμός υπό αναστολή

Education: Modernization Suspended

Αθήνα: Gutenberg, 1991

Ο συγγραφέας αναφέρεται σε ζητήματα που αφορούν τη μορφή που θα έπρεπε να πάρει ο εκσυγχρονισμός της παιδείας στην Ελλάδα.

The author considers issues related to the desired form of education's modernization in Greece.

Κοντογιαννοπούλου-Πολυδωρίδη, Γ. (Kontogiannopoulou-Polydoridi, G.)

“Εννοιολογικό περιεχόμενο, πραγματολογικά δεδομένα και θεωρία στην κοινωνιολογία της εκπαίδευσης”

“Conceptual Content, Factual Evidence and Theory in the Sociology of Education”

Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών 64, 1979, σσ. 3-1

Προσπάθεια διερεύνησης της ισότητας ή της ανισότητας των εκπαιδευτικών ευκαιριών στη χώρα μας με στόχο τη διατύπωση υπόθεσης ή θεωρίας για το ρόλο του εκπαιδευτικού μας συ-

στήματος. Για να επιτευχθεί όμως αυτό - σύμφωνα με τη συγγραφέα - θα πρέπει να εξασφαλιστεί ο εννοιολογικός προσδιορισμός των παραμέτρων του προβλήματος καθώς και να διερευνηθούν διαχρονικά τα κατάλληλα πραγματολογικά δεδομένα έτσι ώστε να απεικονίζεται η πραγματικότητα με την καλύτερη δυνατή προσέγγιση.

An attempt to explore the equality or inequality of educational opportunities in our country aiming to formulate a hypothesis or theory of the role of our educational system. However, according to the author, in order to achieve this, one must ensure the conceptual determination of the problem's parameters and explore the appropriate factual evidence diachronically so as to obtain the best possible representation of reality.

Κοντογιαννοπούλου-Πολυδωρίδη, Γ. (Kontogiannopoulou-Polydoridi, G.)

Εκπαιδευτική πολιτική και πρακτική. Κοινωνιολογική ανάλυση

Educational Policy and Practice. A Sociological Analysis

Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 1995

Το βιβλίο πραγματεύεται ζητήματα πολιτικής και πρακτικής της εκπαίδευσης ως κοινωνικού θεσμού και την ερευνητική προσέγγισή τους. Τα ζητήματα είναι: α) ο ρόλος της εκπαίδευσης, όπως κυρίως αποκαλύπτεται μέσα από τις εξετάσεις για παιδιά με διαφορετική κοινωνική προέλευση και β) ο τρόπος καθορισμού του περιεχομένου της σχολικής γνώσης και η σχέση με τους εκπαιδευτικούς που το διδάσκουν. Η ερευνητική προσέγγιση αφορά και τη συγκρότηση θεωρίας και μεθόδου για την κοινωνιολογική ανάλυση των παραπάνω.

A research on the policy and practice of education as a social institution, involving the issues of education's role, as revealed through exams for children from different social backgrounds, and of determining the content of school knowledge and its relation to teachers. The author's approach also concerns the construction of a theory and method for the sociological analysis of the above issues.

Κοντογιαννοπούλου-Πολυδωρίδη, Γ. (Kontogiannopoulou-Polydoridi, G.)

Κοινωνιολογική ανάλυση της Ελληνικής Εκπαίδευσης. Οι εισαγωγικές εξετάσεις, Τ. 2

A Sociological Analysis of Greek Education. Entrance Exams, 2 Vols.

Αθήνα: Gutenberg, 1995, 1996

Οι τόμοι αυτοί πραγματεύονται ζητήματα των εισαγωγικών εξετάσεων ως κοινωνικού θεσμού και ως κοινωνικών και εκπαιδευτικών στρατηγικών και πρακτικών, και την ερευνητική προσέγγισή τους. Η έρευνα γύρω από το ρόλο της ελληνικής εκπαίδευσης προσεγγίζει την κοινωνική ένταξη, την επίδοση και τις επιλογές φοίτησης των υποψηφίων και τις σχολές της Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε σχέση με τον κοινωνικό καταμερισμό της εργασίας.

These two volumes consider entrance exams, as a social institution and as social and educational strategies and practices. Issues of social integration, performance, the choices made by candidates, and institutions of higher education are considered in relation to the social division of labor.

Κοντράρου, Σ. (Kontraru, S.)

“Η διάσταση του αναλφαβητισμού στην Ελλάδα του 1990”

“The Dimension of Illiteracy in Greece of the 1990s”

Σύγχρονη Εκπαίδευση 53, σσ. 91-96, 1990

Στο άρθρο αυτό γίνεται μια προσπάθεια προσέγγισης της έννοιας “αναλφαβητισμός”, σκιαγραφούνται οι κυριότερες αιτίες του και διερευνώνται οι προεκτάσεις και επιπτώσεις του αναλφαβητισμού σε κοινωνικές και πληθυσμιακές ομάδες και τομείς της κοινωνικής ζωής.

This article attempts to approach the concept of “illiteracy”. It delineates the main causes of its occurrence and explores its implications and consequences for social groups and aspects of social life.

Κορομηλάς, Σ. (Koromilas, S.)

“Πρόληψη: Ο πιο αποτελεσματικός τρόπος για την αντιμετώπιση του αναλφαβητισμού. Συνεργασία για τη διαμόρφωση νέας πολιτικής στις χώρες της Ε.Ο.Κ.”

“Prevention: The most Effective Way to Deal with Illiteracy. Cooperation for Shaping a New Policy in E.C. Countries”

Σύγχρονη Εκπαίδευση 53, σσ. 97-100, 1990

Περιγραφή ενός ερευνητικού προγράμματος για τη πρόληψη του λειτουργικού αναλφαβητισμού στις χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο άρχισε να εφαρμόζεται και στην Ελλάδα αφού διαπιστώθηκε ότι αυξάνεται ο αριθμός των λειτουργικά αναλφάβητων οι οποίοι περνούν ή αποφοιτούν από τα σχολεία της υποχρεωτικής εκπαίδευσης χωρίς να αποκτήσουν τη δυνατότητα να γράφουν και να διαβάζουν με επάρκεια ή να εκτελούν στοιχειώδες μαθηματικές πράξεις. Ο καλύτερος τρόπος παρέμβασης που προτείνεται είναι η πρόληψη μέσα στον ίδιο τον χώρο παραγωγής του αναλφαβητισμού, το σχολείο.

Describes a research program for the prevention of functional illiteracy in the EC countries, whose implementation began in Greece after it was ascertained that the number of functionally illiterate people, who pass through or graduate from schools of compulsory education without acquiring adequate reading and writing skills or those of performing simple mathematical operations was increasing. The proposed way of effective intervention is prevention in the very space where illiteracy is produced, i.e. the school.

Κουφάκη-Πρέπη, Ε. (Koufaki-Prepi, E.)

“Οικογένεια, Παιδί και Εκπαιδευτικές Αξίες”

“The Family, the Child, and Educational Values”

Σύγχρονη Εκπαίδευση 96-97, σσ. 119-129, 1997

Το άρθρο αυτό ασχολείται με τη λειτουργία του μορφωτικού κεφαλαίου ως προς την αξιολόγηση των προτεραιοτήτων που θέτει η σύγχρονη οικογένεια σε σχέση με την κοινωνική “αποκατάσταση” του παιδιού. Γίνεται αναφορά στα εκπαιδευτικά καταναλωτικά πρότυπα της ελληνικής οικογένειας κατά κοινωνικό στρώμα.

An article dealing with the function of educational capital in the evaluation of priorities set by the present-day family in relation to the child’s social “setting-up”. Family consumption patterns in the field of education are considered in relation to social strata.

Κρεμμυδάς, Β. (Kremmydas V.)

“Κοινωνία και παιδεία. Χαρακτηριστικά μιας πανεπιστημιακής πολιτικής”

“Society and Education. Features of University Politics”

Το Πανεπιστήμιο στην Ελλάδα σήμερα

The University in Greece Today

Αθήνα: Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα, σσ. 35-40, 1991

Το άρθρο περιγράφει τη σωστή, κατά το συγγραφέα, πανεπιστημιακή πολιτική. Τρία είναι τα ζητούμενα μιας πανεπιστημιακής πολιτικής: η παραγωγή επιστήμης και επιστημόνων, η παραγωγή νέας γνώσης μέσω επιστημονικών μηχανισμών και η παραγωγή πανεπιστημιακής πολιτικής (μετατροπή σε παιδευτική πολιτική των αναζητήσεων της κοινωνίας). Επισημαίνεται ότι η αναφορά στην πολιτική δεν εννοεί το πρόγραμμα των κομματικών μηχανισμών, αλλά τον αδιάκοπο και μέσω συγκρούσεων κοινωνικό διάλογο.

This article offers a description of what the author considers to be the correct university politics. It has three desiderata: the production of science and scientists, the production of new knowledge through scientific mechanisms, and the production of a policy regarding universities (as the transformation of social demands into educational policy). Finally, it points out that its reference to politics is not to be understood in terms of the programs of political parties’ mechanisms, but as a constant and conflictual social dialogue.

Κυπριωτάκη, Α. (Kypriotaki, A.)

Τα ειδικά παιδιά και η αγωγή τους
Children with Special Needs and their Education
Αθήνα: Ψυχοτεχνική, 1987

Σειρά θεματικών που αφορούν τα ειδικά παιδιά και την αγωγή τους: τι είναι ειδικό παιδί, ποιες είναι οι διάφορες κατηγορίες ειδικών παιδιών, η νοητική καθυστέρηση, η πρακτική αντιμετώπιση της νοητικής καθυστέρησης, και η οργάνωση της ειδικής αγωγής στην Ελλάδα.

A series of themes concerning children with special needs and their education: the definition of a child with special needs, the different categories of children with special needs, mental deficiency and how to deal with it in practice, the organisation of special education in Greece.

Κυρίδης, Α. (Kyridis, A.)

Η ανισότητα στην ελληνική εκπαίδευση και η πρόσβαση στο Πανεπιστήμιο
Inequality in Greek Education and Access to University
Αθήνα: Gutenberg, 1997

Η παρούσα εργασία καταγράφει και αναλύει τα συστήματα των εκπαιδευτικών αλλαγών (1955-1985) επιχειρώντας παράλληλα να τα συνδέσει με την υφιστάμενη κατάσταση των ανισοτήτων στην εκπαίδευση. Στο πλαίσιο της εργασίας συγκροτήθηκαν δείκτες με βάση τους οποίους αποτιμώνται οι ευκαιρίες για πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ανάλογα με τα κοινωνικά χαρακτηριστικά των υποψηφίων.

A study that registers and analyses the systems of changes in education between 1955 and 1985, and attempts to link them to existing inequalities in education. Includes the construction of indicators allowing for evaluation of the opportunities of access to higher education according to candidates' social characteristics.

Κωνσταντίνου, Ι.Χ. (Konstantinou, I. Ch.)

Σχολική πραγματικότητα και κοινωνικοποίηση του μαθητή
School Reality and the Socialization of Students
Αθήνα: Gutenberg, 1997

Εμπειρική έρευνα που επιχειρεί με την τεχνική του ερωτηματολογίου και σε συνδυασμό με την ανάλυση επιλεγμένων μαθητικών βιωμάτων, να σκιαγραφήσει τις αξίες, τους κανόνες, τις στάσεις, τους προσανατολισμούς και γενικά τα μηνύματα της σχολικής πραγματικότητας στο πεδίο των οποίων ο μαθητής διαπαιδαγωγείται, κοινωνικοποιείται και τελικά διαμορφώνει την προσωπικότητά του.

An empirical research that attempts, through questionnaires and their combination with an analysis of selected school experiences, to delineate the values, rules, attitudes, orientations, and to read the general "messages" of school reality, as the field where students are educated, socialized, and develop personalities.

Λαμπίρη-Δημάκη, Ι. (Lambiri-Dimaki, I.)

“Εκπαιδευτικές τάσεις στην Ελλάδα με έμφαση στην Ανώτατη Εκπαίδευση: από τη δεκαετία του ‘60 προς το 2000”

“Educational Trends in Greece with a Focus on Higher Education: From the ‘60s toward 2000”

Κοντογιώργης, Γ., Λαμπίρη-Δημάκη Ι (επιμ.) *Η ελληνική κοινωνία στο τέλος του 20ου αιώνα*
Greek Society at the End of the 20th Century
Αθήνα: Παπαζήσης, σσ. 187-244, 1995

Στο πρώτο μέρος η μελέτη αναφέρεται στη δομή της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα, τις εκπαιδευτικές τάσεις καθώς και τις συνέπειες της δυσαναλογίας που παρατηρείται ανάμεσα στη ζήτηση και στην εισαγωγή στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα. Στο δεύτερο μέρος αναλύονται οι εκπαιδευτικές τάσεις που είναι πιθανό να αναπτυχθούν στο άμεσο μέλλον.

The first part of this study refers to the structure of higher education in Greece, to educational trends and to the consequences of the asymmetry between the demand for and the actual rates of entrance into higher educational institutions. The second part includes an analysis of potential educational trends in the immediate future.

Λαμπίρη-Δημάκη, Ι. (Lambiri-Dimaki, I.)

“Το φαινόμενο της έντονης φοιτητικής κινητικότητας προς τα Πανεπιστήμια του εξωτερικού και οι επιπτώσεις του στην ελληνική κοινωνία”

“The Phenomenon of Intense Student Mobility towards Universities Abroad and its Consequences for Greek Society”

Κοτζαμάνης, Β., Μαράτου-Αλιπράντη Α. (επιμ.) *Οι δημογραφικές εξελίξεις στη μεταπολεμική Ελλάδα*

Demographic Developments in Postwar Greece

Αθήνα: Νέα Σύνορα Λιβάνης, σσ. 415-423, 1994

Περιγράφεται το φαινόμενο και οι διαστάσεις που έχει πάρει η ελληνική φοιτητική κινητικότητα προς τα πανεπιστήμια του εξωτερικού. Με βάση τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδας παρουσιάζονται αριθμητικά δεδομένα. Στη συνέχεια αναλύονται οι λόγοι, οι συνέπειες και οι επιπτώσεις που έχει για την ελληνική κοινωνία το φαινόμενο της φοιτητικής κινητικότητας.

Describes the phenomenon and the extent of Greek students' mobility towards universities abroad. A quantitative assessment based on the Bank of Greece's data is presented, followed by an analysis of the causes, consequences and implications of the phenomenon for Greek society.

Λαμπροπούλου, Β. (Lambropoulou, V.)

“Οι απόψεις και οι εμπειρίες των κωφών μαθητών από τη φοίτησή τους σε σχολεία Ειδικής και Γενικής Εκπαίδευσης”

“Opinions and Experiences of Students with Impaired Hearing Enrolled in Special Education and General Education Institutions”

Σύγχρονη Εκπαίδευση 93, σσ. 60-639, Μάρτιος-Απρίλιος 1997

Παρουσίαση των αποτελεσμάτων έρευνας με σκοπό την καταγραφή των εμπειριών κωφών αποφοίτων από ειδικά σχολεία και από σχολεία ακουόντων καθώς και για πρώτη απόπειρα σύγκρισης των δύο αυτών συστημάτων από τη σκοπιά των ίδιων των κωφών. Τα συμπεράσματα καθιστούν φανερό ότι κανένα από τα δύο προγράμματα εκπαίδευσης δεν προσφέρει ολοκληρωμένη λύση για την εκπαίδευση των κωφών μαθητών.

The findings of a research on the experiences of graduates with hearing problems who attended special schools and schools for students who can hear, and a first attempt toward comparing these two systems from the viewpoint of the impaired students themselves. The findings clearly indicate that neither of the two educational programs offers a complete solution to the problem.

Λάριου-Δρεττάκη, Μ. (Lariou-Drettaki, M.)

Η εγκατάλειψη της υποχρεωτικής εκπαίδευσης και παράγοντες που σχετίζονται με αυτήν
Dropping-out from Compulsory Education and Related Factors

Αθήνα: Γρηγόρης, 1993

Το βιβλίο αναφέρεται στο πρόβλημα της πρόωρης εγκατάλειψης της εκπαίδευσης. Γίνεται συστηματική καταγραφή του προβλήματος στην Ελλάδα και αναλύονται τα δεδομένα που αφορούν τους μαθητές που εγκαταλείπουν μετά το Δημοτικό και μέχρι την Γ' Γυμνασίου την εκπαίδευση κατά τις σχολικές χρονιές 1980-81, 1981-82, 1982-83. Τα αριθμητικά δεδομένα παρουσιάζονται κατά γεωγραφικό διαμέρισμα. Με βάση τα δεδομένα της μελέτης διαπιστώνεται ότι η πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου επηρεάζεται τόσο από χωροταξικούς όσο και από κοινωνικο-οικονομικούς παράγοντες.

This book refers to the problem of early dropping-out from school. It offers a systematic recording of the problem in Greece and an analysis of the data concerning students who dropped-out after ending primary school and up to the third grade during the academic years 1980-1981, 1981-1982, 1982-1983. Numerical data are presented according to geographical district. The conclusion reached is that early dropping-out is affected by spatial as well as by socio-economic factors.

Μάνου Κ. (Manou, K.)

Αξιολόγηση της επίδοσης των σπουδαστών με βάση την ταξινόμια του Bloom και τη χρήση αντικειμενικών τεστ

An Evaluation of Students' Performance based on Bloom's Classification and the use of Objective Tests

Αθήνα: Γρηγόρης, 1986.

Ερωτήματα για το πως πρέπει να γίνεται η αξιολόγηση του μαθητή και το υπόδειγμα προς τους εκπαιδευτικούς της χώρας για τη διαμόρφωση ανάλογων εργασιών στο μάθημά τους για αντικειμενική, δίκαιη και επιστημονικά θεμελιωμένη εξέταση των μαθητών και σπουδαστών με βάση την ταξινόμια του Bloom και τη χρήση αντικειμενικών τεστ.

Questions concerning students' evaluation and the model provided to teachers in Greece for formulating similar tasks in their classes, aiming to achieve objective, fair and scientifically sound examinations, based on Bloom's classification and the use of objective tests.

Margaritis, S. (Μαργαρίτης, Σ.)

Higher Education in Greece. Problems of Higher Education

Προβλήματα Ανώτατης Παιδείας. Η τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα

Athens: Leontiadis, 1976

A study that describes the characteristics of Higher Education in Greece in the contemporary social, economic and political context. An attempt to present and analyse the basic problems and to suggest appropriate conditions for their resolution.

Πρόκειται για μία μελέτη που περιγράφει τα χαρακτηριστικά της Ανώτατης Εκπαίδευσης στην Ελλάδα, στο πλαίσιο των σύγχρονων - για τη μελέτη - κοινωνικοοικονομικών και πολιτικών συνθηκών της ελληνικής κοινωνίας. Επιχειρεί να παρουσιάσει και να αναλύσει τα βασικότερα προβλήματα προτείνοντας και τις ικανές συνθήκες επίλυσής τους.

Μαυρομμάτης, Γ. (Mavrommatis, G.)

“Διερευνώντας το φαινόμενο της αξιολόγησης στην τάξη: οι φάσεις της αξιολογικής διαδικασίας”
“Exploring Evaluation in the Classroom: The Phases of the Evaluation Process”

Σύγχρονη Εκπαίδευση 96-97, σσ. 61-68, Σεπτέμβριος-Δεκέμβριος 1997

Το άρθρο εξετάζει τον τρόπο αξιολόγησης των μαθητών στην τάξη και ειδικότερα τις διαδικασίες μέσα από τις οποίες πραγματοποιείται η αξιολόγηση.

This article examines the methods and processes of students' evaluation conducted in the classroom.

Μεϊμάρης, Μ., Νικολακόπουλος Η. (Meimaris, M., Nikolakopoulos, E.)

“Παραγοντική ανάλυση δεδομένων. Σχέσεις κοινωνικοεπαγγελματικής προέλευσης και σχολής φοίτησης για τους σπουδαστές των ΑΕΙ”

“Factor Analysis. The Relations Between Socio-Professional Background and Faculty among Students of Higher Education Institutions”

Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών 33-34, σσ. 225-240, 1978

Το άρθρο αποσκοπεί στο να παρουσιάσει τις βασικές έννοιες μιας από τις μεθόδους της Ανάλυσης Δεδομένων, της Παραγοντικής Ανάλυσης Αντιστοιχιών, και να δείξει πάνω σε ένα συγκεκριμένο παράδειγμα τον τρόπο, τις δυνατότητες και τα όρια εφαρμογής της στις κοινωνικές επιστήμες. Το άρθρο χωρίζεται σε δύο μέρη. Στο πρώτο γίνεται μια γενική παρουσί-

αση της μεθόδου και στο δεύτερο εφαρμόζεται η μέθοδος στη μελέτη πινάκων που αφορούν την κατάταξη των φοιτητών των ΑΕΙ με κριτήριο τη σχολή τους και το επάγγελμα του πατέρα τους.

This article presents the basic concepts of one of the methods of Data Analysis, i.e. Factor Analysis in order to demonstrate with the help of a specific example the modes, the potential and the limitations of its application to social sciences. The first part of the article consists of a general presentation of the method, and the second one of its application to the study of tables classifying Higher Education students according to the school attended and their fathers' profession.

Μιχελής, Θ. (Michelis, Th.)

“Εκπαιδευτικές ανισότητες στο Νομό Φθιώτιδας”

“Educational Inequalities in the Fthiotida Prefecture”

Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών 91, σσ. 79-104, 1996

Η έρευνα δεν φιλοδοξεί - σύμφωνα με το συγγραφέα - να διερευνήσει για μια ακόμη φορά ποιοι παράγοντες επηρεάζουν τη εκπαιδευτική πορεία των μαθητών, παρά επιχειρεί να καταγράψει συγκεκριμένα στοιχεία για τις εκπαιδευτικές ανισότητες στο Νομό Φθιώτιδας καθώς και τις τάσεις εξέλιξης του φαινομένου, γιατί μόνον έτσι είναι εφικτή η θεμελίωση των όποιων εκπαιδευτικών αλλαγών ή μεταρρυθμίσεων σε στοιχεία.

According to its author, this research does not aspire to investigate yet once more the factors affecting students' educational career. It attempts, rather, to record specific data on educational inequalities in the Fthiotida Prefecture and the developmental trends of the phenomenon. This is the only way in which educational changes or reforms can be supported by data.

Μουρατιάν, Ζ. (Mouratian, Z.)

“Λειτουργικός αναλφαβητισμός και νεοελληνική εκπαίδευση: μια κριτική προσέγγιση της διαδικασίας της αξιολόγησης”

“Functional Illiteracy and Contemporary Greek Education: A Critical Approach of the Evaluation Process”

Σύγχρονη Εκπαίδευση 58, σσ. 62-68, Μαΐος-Ιούνιος 1991

Επιχειρείται η προσέγγιση της συμβολής της αξιολόγησης, ως μέρους της διδακτικής πράξης, στην αναπαραγωγή του λειτουργικού αναλφαβητισμού στη νεοελληνική εκπαίδευση. Ταυτόχρονα επιχειρείται μία κριτική του προβλήματος μέσα από σύγχρονα ερμηνευτικά θεωρητικά σχήματα με απώτερο στόχο τη δημιουργία ενός προβληματισμού που αναφέρεται στη σημαντική διαδικασία της αξιολόγησης, του ρόλου και των συνεπειών της και κατ' επέκταση του ρόλου του σχολείου.

An approach to the contribution of the evaluation process, as part of the teaching practice, to the reproduction of functional illiteracy in contemporary Greek education. The article attempts to view the problem critically through contemporary theoretical interpretative models; it ultimately aims to present a problematic on the important process of evaluation, on its role and its implications and, consequently, on the role of the school.

Μπόμπας, Χ. Α. (Bombas, Ch. L.)

Για την εκπαίδευση των Αλλοδαπών Παιδιών στην Ελλάδα

On Foreign Children's Education in Greece

Αθήνα: Φολόη, 1994

Πρόκειται για έρευνα μικρής κλίμακας γύρω από τα εκπαιδευτικά ζητήματα και τη σχολική πραγματικότητα των αλλοδαπών παιδιών στη χώρα μας.

A small-scale study of educational issues and of the schooling reality of foreign children living in Greece.

Μπουζάκης, Σ. (Bouzakis, S.)

Εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις στην Ελλάδα: Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Γενική και Τεχνικοεπαγγελματική Εκπαίδευση, 2 Τόμοι

Educational Reforms in Greece: Primary and Secondary General and Technical-vocational Education, 2 Vols.

Αθήνα: Gutenberg, 1994

Ερευνα της ιστορίας της νεοελληνικής εκπαίδευσης με παρουσίαση του θεωρητικού πλαισίου και εξέταση των μεταρρυθμιστικών προσπαθειών από το 1913. Ο τόμος Α αναφέρεται στις μεταρρυθμιστικές προσπάθειες από το 1913-1929 και ο τόμος Β σε εκείνες του 1959, 1964, 1976/77, 1985.

A study of the history of education in modern Greece, that includes a presentation of the theoretical framework and an examination of the reform attempts since 1913. Vol. I refers to the attempts toward reforms between 1913 and 1928 and vol. II to those of the years 1959, 1964, 1976/77 and 1985.

Μυλωνάς, Θ. (επιστημ. υπεύθ.) (Mylonas, Th., dir.)

Η αναπαραγωγή των κοινωνικών τάξεων μέσα από τους σχολικούς μηχανισμούς

Social Class Reproduction through School Mechanisms

Αθήνα: Γρηγόρης, 1992

Ερευνα που συγκρίνει τα σχολεία (κτίρια, εξοπλισμός, πρόγραμμα) στο Νομό Ηλείας και σε πέντε Νομούς της Πελοποννήσου, εντοπίζοντας σημαντικές διαφορές, όχι μόνο μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών αλλά και μεταξύ μικρής πόλης και χωριού και μεταξύ χωριού και διασκορπισμένου πληθυσμού.

A comparison between the schools (buildings, equipment, curricula) of the Prefecture of Iliia and those of five other prefectures in the Peloponnese. Records important differences not only between urban and rural areas but also between small towns and villages, and between villages and scattered populations.

Μυλωνάς, Θ. (Mylonas, Th.)

“Η βία των μαθητών είναι ανομικό φαινόμενο ή ταξική αντίδραση;”

“Is Student Violence a Phenomenon of Anomia or a Class Reaction?”

Σύγχρονη Εκπαίδευση 80, σσ. 47-52, 1995

Στο άρθρο αυτό ο συγγραφέας διαπραγματεύεται τους όρους βία και ανομία και ταυτόχρονα παρουσιάζει τα αποτελέσματα μιας έρευνας που έγινε σε 12 μαθητές (“ταραξίες” και “βιοπραγούντες” στα σχολεία τους) 4 λυκείων. Τέλος κάνει μια προσπάθεια ερμηνείας του φαινομένου της βίας στα σχολεία.

The author examines the terms “violence” and “anomia” and presents the findings of a research conducted on twelve “troublemakers” and “assailant” students in four high schools. An attempt to interpret the phenomenon of violence in schools.

Μυλωνάς, Θ. (Mylonas, Th.)

“Φαινομενολογία της σχολικής βίας. Η βία στη συνείδηση καθηγητών και μαθητών”

“The Phenomenology of School Violence. Violence in Teachers’ and Students’ Conscience”.

Σύγχρονη Εκπαίδευση 81, σσ. 27-31, 1995

Σκοπός της έρευνας αυτής, που πραγματοποιήθηκε από την ερευνητική ομάδα του Π.Τ.Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Πατρών ήταν η διερεύνηση της κοινωνικής αναπαράστασης της βίας στο σχολικό χώρο, καθώς και της αντίληψης που έχουν γι’αυτήν οι κυρίως δρώντες μέσα στο σχολικό χώρο, δηλ. οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές.

A study conducted by a research team from the University of Patras on the social representations of violence in school from the point of view of the school’s main agents, i.e. teachers and students.

Ναξάκης, Χ. (Naxakis, Ch.)

“Η νέα σχέση πανεπιστημίου-επιχειρήσεων και Κράτους. Η παραγωγή άυλων εμπορευμάτων”

“The New Relation Between the University-Enterprise and the State. The Production of Non-Material Commodities”

Το Πανεπιστήμιο στην Ελλάδα σήμερα

The University in Greece Today

Αθήνα: Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα, σσ. 81-91, 1991

Στην εισήγηση αυτή περιγράφεται η νέα σχέση που δημιουργήθηκε ανάμεσα στο πανεπιστήμιο, την επιχείρηση και το Κράτος. Ο συγγραφέας σημειώνει ότι πρόκειται για πολύπλευρη διαπλοκή η οποία βασίζεται στην κεντρική σημασία που έχει για την παραγωγική διαδικασία η εμπορευματική παραγωγή γνώσης και η εξαγωγή κέρδους από την παραγωγή της γνώσης. Είναι φανερό ότι το πανεπιστήμιο μετασχηματίζεται σημαντικά μέσα από την νέα πραγματικότητα. Μέσα λοιπόν “σ’ένα τεχνολογικό περιβάλλον, όπου η θεσμοποιημένη τεχνολογία έχει γίνει η υπέρτατη αξία, όπου η ποσοτική ανάπτυξη έχει φετιχοποιηθεί, ο μαθηματικός υπολογισμός και το μοντέλο της ιδιωτικής επιχείρησης τείνουν να γίνουν το πρότυπο της επιτυχίας και της κοινωνικής καταξίωσης, το Πανεπιστήμιο πρέπει να αντισταθεί”.

This paper describes the newly formed relation between universities, enterprises and the State. The author notes that this is a multifaceted encounter based on the central importance of the commodified production of knowledge and the profits accruing from the production of knowledge for the productive process. It is obvious that the university is significantly transformed by this new reality. Thus, in a “technological environment, where institutionalised technology has become a supreme value, quantitative development has been fetishized, mathematic calculations and the model of private enterprise tend to become standards of success and social approval, the University must resist”.

Νούτσος, Χ. (Noutsos, Ch.)

Ιδεολογία και εκπαιδευτική πολιτική

Ideology and Educational Policy

Αθήνα: Gutenberg, 1986

Εντοπίζει τα προβλήματα του αριθμού των εισακτέων στα ΑΕΙ και τη θεσμική οργάνωση της γενικής εκπαίδευσης. Οι τρόποι με τους οποίους από την μια γίνεται αντιληπτή και προβάλλεται η κοινωνική λειτουργία του σχολείου από μια ορισμένη κατηγορία διανοουμένων και από την άλλη τείνει να μορφοποιηθεί ως θεσμικό πλαίσιο μέσα από την άσκηση συγκεκριμένης κρατικής εκπαιδευτικής πολιτικής.

Focuses on the problems of the number of students entering institutions of Higher Education, and on the institutional organization of general education. Examines the ways in which the school’s social function is perceived and presented by a certain category of intellectuals, and through which it tends to become an institutional framework through the implementation of a specific state education policy.

Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Organization of Economic Cooperation and Development)

Επισκόπηση του εκπαιδευτικού συστήματος της Ελλάδας. Έκθεση εμπειρογνομόνων

A Survey of the Educational System in Greece. Experts’ Report

Αθήνα: ΟΟΣΑ, 1996

Έκθεση εμπειρογνομόνων του ΟΟΣΑ σχετικά με το εκπαιδευτικό σύστημα της Ελλάδας. Στόχος της έκθεσης είναι να συμβάλλει στις μεταρρυθμίσεις του εκπαιδευτικού μας συστήματος.

A report of OECD experts on the educational system in Greece, aiming to contribute to its reforms.

Παντελίδου, Σ., Κωτούλας Β. (Pantelidou S., Kotoulas V.)

“Σχολική ένταξη ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες”

“School Integration of People with Special Educational Needs”

Σύγχρονη Εκπαίδευση 96-97, σσ. 136-145, Σεπτέμβριος-Δεκέμβριος 1997

Με το άρθρο αυτό οι συγγραφείς κάνουν μια πρόταση για την σχολική ένταξη ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Το σχολείο που απευθύνεται στα παιδιά με ειδικές ανάγκες θα πρέπει να ανταποκρίνεται στις γνωστικές, συναισθηματικές και κοινωνικές ανάγκες τους. Η επιτυχία της σχολικής ένταξης θα κριθεί τελικά από τη δυνατότητα του σχολείου να προσαρμοσθεί και να διαφοροποιήσει το αναλυτικό πρόγραμμα του στις ανάγκες του “ειδικού μαθητή” και τότε θα μπορεί να γίνει λόγος για ίσες εκπαιδευτικές ευκαιρίες για όλα τα παιδιά.

The authors submit a proposal concerning the school integration of people with special educational needs. Schools for children with special needs should cover their needs for knowledge, as well as their emotional and social needs. The success of school integration will ultimately depend on the school’s ability to adapt and change its curriculum according to the needs of “special students”; then, and only then, will we be justified in talking of equal educational opportunities for all children.

Παπαδημητρίου, Γ. (Papadimitriou, G.)

“Το Σύνταγμα και η ίδρυση μη κρατικών πανεπιστημίων”

“The Constitution and the Foundation of Non-State Universities”

Το Πανεπιστήμιο στην Ελλάδα σήμερα

Αθήνα: Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα, σσ. 74-80, 1991

Εισήγηση για τη συνταγματική πτυχή ενός θέματος που έχει απασχολήσει πρόσφατα τους φορείς του εκπαιδευτικού μας συστήματος, την ίδρυση μη κρατικών πανεπιστημίων στη χώρα μας.

A proposal concerning the constitutional aspect of an issue that has recently preoccupied the agents of our educational system, i.e. the founding of private universities in our country.

Παπαδόπουλος, Ν., Αθανasiάδης Η. (Papadopoulos N., Athanasiadis H.)

“Σχέσεις καθηγητών-μαθητών: μια εμπειρική ψυχοπαιδαγωγική έρευνα”

“Teacher-Student Relations: An Empirical Psycho-Pedagogical Research”

Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών 4, 13, σσ. 141-156, 1994

Η έρευνα αυτή πραγματοποιήθηκε σε πανελλήνιο επίπεδο, σε αντιπροσωπευτικό δείγμα μαθητών Γυμνασίου και Λυκείου με στόχο την διερεύνηση του σχολικού κλίματος από την πλευρά των μαθητών, δηλαδή της επιρροής των κοινωνικοδημογραφικών χαρακτηριστικών των μαθητών στις θέσεις τους, της σχέσης της αποδοχής ή της απόρριψης με την ηλικία του μαθητή και το είδος του σχολείου που φοιτά, την επίδοση και τον τρόπο φοίτησης.

A research conducted at the national level, with a representative sample of high school students, investigating the school atmosphere from the students’ point of view, i.e. the influence of students’ socio-demographic characteristics, age and type of school attended, on their school status, performance, acceptance or rejection.

Παπαδόπουλος, Ν., Αθανasiάδης Η., Γιοκρούση-Κολς Δ. (Papadopoulos, N., Athanasiadis H., Giokrousi-Kols D.)

“Το σχολικό κλίμα: Θέσεις και κρίσεις των καθηγητών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης”

“The School Atmosphere: Attitudes and Opinions of Secondary Education Teachers”

Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών 3, 10, σσ. 139-155, 1993

Έρευνα σε πανελλήνιο επίπεδο, σε καθηγητές Γυμνασίων και Λυκείων. Στόχος της έρευνας αυτής ήταν η μελέτη του σχολικού κλίματος και ιδιαίτερα των σχέσεων μεταξύ διδασκόντων και διδασκομένων, η μελέτη των κοινωνικών διαστάσεων του φαινομένου καθώς και η καταγραφή της σύγχρονης ελληνικής πραγματικότητας με τις ιδιαιτερότητες στο εκπαιδευτικό σύστημα.

A study conducted with high school teachers at the national level. The object of the study was to examine the school atmosphere and specifically the relationships between students and teachers and the social dimension of the phenomenon, as well as to record contemporary Greek reality and the distinctive features of the educational system.

Παπακωνσταντίνου, Π. (Papakonstantinou, P.)

Εκπαιδευτικό έργο και αξιολόγηση στο σχολείο
The Work of Education and School Evaluation

Αθήνα : Εκφραση, 1993

Κριτική ανάλυση δυο θεμάτων: του εκπαιδευτικού έργου και της αξιολόγησης μαθητών και εκπαιδευτικών στο σημερινό εκπαιδευτικό σύστημα.

A critical analysis of two issues, i.e. educational work and the evaluation of students and teachers in present-day educational system.

Παπαναούμ-Τζίκια, Ζ. (Papanauoum-Tzika, Z.)

Η αξιολόγηση της σχολικής επίδοσης: Δυνατότητες και όρια
The Evaluation of School Performance: Its Potential and Limits

Αθήνα: Αφοι Κυριακίδη, 1985

Σκοπός της μελέτης αυτής δεν είναι να διευρύνει τη σχετική πληροφόρηση αλλά καταρχάς να εκθέσει τις σύγχρονες τάσεις στον τομέα της αξιολόγησης της σχολικής επίδοσης, κυρίως σε ότι αφορά τις λειτουργίες της σε συνάρτηση με τη μεθόδευση της διδασκαλίας και με το εκπαιδευτικό σύστημα στο οποίο εντάσσεται και, κατόπιν, να θεμελιώσει την ανάγκη αποδέσμευσης της αξιολόγησης της σχολικής επίδοσης από το στόχο της απονομής βαθμών και να τονίσει τη σημασία της παιδαγωγικής της διάστασης για την επίτευξη των σκοπών της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

The object of this study is not to expand on the information available on this subject. Rather, it aims to present contemporary trends in the evaluation of school performance, mainly as concerns its functions in relation to the planning of teaching and to the education system. Secondly, it aims to establish the necessity of disconnecting the evaluation of school performance from awarding grades, and to stress the importance of its pedagogical aspect for the education process.

Παυλή, Μ., Σιδέρη Α. (Pavli, M., Sideri A.)

Οι Τσιγγάνοι της Αγίας Βαρβάρας και της Κάτω Αχαΐας
The Roma of Aghia Varvara and south Achaia

Αθήνα: Υπουργείο Πολιτισμού, Γενική Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης, 1990

Η μελέτη - έρευνα αυτή προσπαθεί να δώσει απαντήσεις σε ερωτήματα δημογραφικά, κοινωνιολογικά, εθνολογικά, εκπαιδευτικά, υγειονομικά, λαογραφικά σε σχέση με τους Τσιγγάνους και δίνει στοιχεία χρήσιμα για το συστηματικό σχεδιασμό της επιμορφωτικής παρέμβασης.

This study attempts to answer questions of demographic, sociological, ethnological, educational and medical nature concerning the Roma and provides valuable data for the systematic planning of educational and training intervention.

Πετρόπουλος, Ν. (Petrooulos, N.)

Σχολική αποτυχία. Η περίπτωση της Ελλάδας
School Failure. The Case of Greece

Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 1996

Μελέτη που αναφέρεται στη διάρθρωση του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος και επικεντρώνεται στα θέματα της σχολικής διαρροής και της αποτυχίας/επιτυχίας. Εξετάζοντας με βάση παραδοσιακούς δείκτες τα ζητήματα αυτά, γίνεται προσπάθεια να ερευνηθούν οι σχέσεις των δεικτών με άλλες κοινωνικο-οικονομικές μεταβλητές. Τέλος, αναλύονται οι τρόποι αντιμετώπισης της σχολικής αποτυχίας.

This study refers to the structure of the Greek educational system, and focuses on the issues of dropping-out and failure/success. These issues are examined on the basis of traditional indicators, while an attempt is made to examine the relation between those indicators and other socio-economic variables. Finally, ways of dealing with school failure are analysed.

Πρακτικά 1ου Πανελληνίου Συνεδρίου

Ελληνική Παιδαγωγική και Εκπαιδευτική Έρευνα

Proceedings of the 1st Panhellenic Conference

Greek Pedagogic and Educational Research

Αθήνα: Ατραπός Παιδαγωγική Εταιρεία Ελλάδος, 1999

Πρακτικά Συνεδρίου που πραγματοποιήθηκε στην Ναύπακτο με κύριους θεματικούς άξονες την εκπαίδευση και την εκπαιδευτική έρευνα στην Ελλάδα. Παρουσιάζονται έρευνες σχετικές με τη διδακτική πρακτική, τις μαθησιακές δυσκολίες και τη ειδική αγωγή. Γίνεται λόγος για την κοινωνιολογία της εκπαίδευσης, την ιστορία της παιδείας, την πολιτισμική ταυτότητα και την παιδεία των ομογενών της διασποράς, των παλιννοστούντων, των μειονοτήτων και των προσφύγων, για την προσχολική αγωγή και εκπαίδευση, την εκπαιδευτική πολιτική, την οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης. Τέλος, τίγονται και θέματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

The proceedings of a conference held in Nafpaktos on issues of education and educational research in Greece. Contains studies on teaching practices, learning difficulties, and special training. Issues discussed include the sociology and history of education, the cultural identity and education of the Greeks of the Diaspora, of repatriated, minority, and refugee groups, pre-school education, educational policy, the organisation and management of education, and higher education.

Πρακτικά 2ου Πανελληνίου Παιδαγωγικού Συνεδρίου

Proceedings of the 2nd Pan Hellenic Pedagogic Conference,

Ψυχοκοινωνικά προβλήματα Απειθαρχία, επιθετικότητα, βία, εγκληματικότητα στο σχολείο και στην κοινωνία

Psycho-Social Problems. Unruliness, Aggressiveness, Violence in School and Society

Εταιρεία Παιδαγωγικών Επιστημών Κομοτηνής, 1997

Πρακτικά του Συνεδρίου που πραγματοποιήθηκε στην Κομοτηνή με κύριους θεματικούς άξονες τα αίτια και τους λόγους των διαφόρων ψυχοκοινωνικών προβλημάτων (απειθαρχία, επιθετικότητα, βία, εγκληματικότητα) τα οποία παρατηρούνται στο σχολείο σε όλες τις βαθμίδες καθώς και τους κυριότερους παράγοντες που ευθύνονται για την ανάπτυξή τους (σχολείο και εκπαιδευτικό σύστημα, ΜΜΕ, οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον).

Proceedings of a Conference in Komotini that centered on the causes and reasons for the occurrence of psycho-social problems (unruliness, aggressiveness, violence, criminality) that occur in schools at all education levels, and examined the factors responsible for these problems (the school and the educational system, the media, the family and the social environment).

Πρακτικά 8ου Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου

Proceedings of the 8th International Scientific Conference

Σχολική αποτυχία και κοινωνικός αποκλεισμός. Αιτίες, συνέπειες και αντιμετώπιση

School Failure and Social Exclusion. Causes, Consequences and Ways of Dealing with them

Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2000

Πρακτικά του Συνεδρίου που πραγματοποιήθηκε στα Γιάννενα τον Οκτώβριο του 1997 όπου αναπτύχθηκαν γενικά και ειδικά προβλήματα που απασχολούν τον αποτυγχάνοντα μαθητή, αναζητήθηκαν οι αιτίες της σχολικής αποτυχίας και διατυπώθηκαν τρόποι θεραπείας της. Ιδιαίτερος τονίστηκε η λογική της σχολικής αποτυχίας με την αναζήτηση της συμμετρικής σχέσης ανάμεσα στην οικογένεια και το σχολείο. Τέλος αντιμετωπίστηκε και το πρόβλημα της σχολικής καθυστέρησης ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Proceedings of a Conference in Giannena in October 1997 on the general and special problems facing students who have failed, on the causes of failure at school and on the means to overcome it. Special emphasis was placed on the symmetrical relation between the school and the family. The lagging-behind problem of students with special needs was also discussed.

Πυργιωτάκης, Ι. Ε. (Pyrgiotakis, I. E.)

Κοινωνικοποίηση και εκπαιδευτικές ανισότητες

Socialization and Educational Inequalities

Αθήνα: Γρηγόρης, 1992

Στο βιβλίο αυτό αναλύεται η επίδραση του περιβάλλοντος και κυρίως του οικογενειακού περιβάλλοντος στην κοινωνικοποίηση του ατόμου, η έννοια και οι διάφορες φάσεις της οποίας προσδιορίζονται αναλυτικά. Ο συγγραφέας διατυπώνει την άποψη ότι το σχολείο δεν δημιουργεί ουσιαστικά τις εκπαιδευτικές ανισότητες παρά διευρύνει εκείνες που έχουν δημιουργήσει με την επίδρασή τους άλλοι παράγοντες αγωγής που επεμβαίνουν πολύ πριν από τη δική του επενέργεια.

An analysis of the role of the environment, mainly that of the family, in the socialization of individuals; the book also attempts to analytically define the concept of socialisation and its different phases. The author suggests that school does not actually generate educational inequalities, but reinforces those created far earlier by other factors.

Σαλαμούρας, Γ. (Salamouras, G.)

“Κοινωνική ανισότητα και ζώνες εκπαιδευτικής προτεραιότητας”

“Social Inequality and Zones of Educational Priority”

Διαστάσεις της κοινωνικής πολιτικής σήμερα

Dimensions of Social Policy Today

Αθήνα: Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα, σσ. 413-421, 1993

Η μελέτη αναφέρεται στην αποτελεσματικότητα του σχολείου όσον αφορά την εξασφάλιση της επιτυχίας όλου του μαθητικού πληθυσμού και στη λειτουργία του προγράμματος των ΖΕΠ στη Γαλλία που καλύπτει τις υποβαθμισμένες περιοχές με στόχο τη μείωση της σχολικής αποτυχίας.

This study refers to the efficacy of the school in ensuring success for the whole student population, and to the operation of ZEP (Zones of Educational Priority) programs in France that cover underprivileged areas and aim at diminishing the occurrence of failure at school.

Σιδηροπούλου, Δ. (Sidiropoulou, D.)

Ο προσανατολισμός της Ελληνίδας προς τη μέση τεχνική εκπαίδευση όπως διαμορφώνεται από τον κοινωνικό και επαγγελματικό ρόλο της γυναίκας

Greek Womens' Orientation Towards Vocational Education as Shaped by their Social and Professional Role

Πανεπιστήμιο Κρήτης, 1990

Ερευνα με στόχο τους λόγους που οι γυναίκες έχουν αρνητική στάση απέναντι στις τεχνικές ειδικότητες και τα τεχνικά επαγγέλματα.

A research on the causes of womens' negative attitude towards technical specialisation and technical professions.

Σολομών, Ι., Μακρυνιώτη Δ. (Solomon, J., Makrinioti D.)

“Σχολικές αντί - δράσεις και μαθητικές υποκοουλτούρες”

“School Re-Actions, and Student Subcultures”

Σύγχρονη Εκπαίδευση, 80, σσ. 33-46, 1995

Το άρθρο αυτό διαπραγματεύεται το φαινόμενο των βίαιων αντιδράσεων των μαθητών ως μια εκδήλωση μεταξύ άλλων στο φάσμα δραστηριοτήτων και συμπεριφορών των μαθητών που

αντιτίθενται στην κανονική μορφή, στο ρυθμό, τη διαδικασία και την αποτελεσματικότητα των εκπαιδευτικών πρακτικών. Οι συγγραφείς εξετάζουν τις αντιδράσεις αυτές σε συλλογικό επίπεδο, ως στοιχεία της μαθητικής υποκουλτούρας.

This article focuses on the phenomenon of students' violent reactions as a manifestation among others in a range of activities and attitudes opposing the normal form, rhythm, procedures and effectiveness of educational practices. The authors examine these reactions at the collective level, as elements of student subculture.

Σοφούλης, Κ. (Sofoulis, K.)

“Η ζήτηση μάλλον παρά η προσφορά προσδιορίζει τη φυσιογνωμία των πανεπιστημιακών σπουδών στην Ελλάδα”

“Demand Rather than Supply Determines the Nature of University Studies in Greece”

Το Πανεπιστήμιο στην Ελλάδα σήμερα

The University in Greece Today

Αθήνα: Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα, σσ. 155-164, 1991

Στην εισήγηση αυτή ορίζονται οι παράγοντες που προσδιορίζουν τη ζήτηση υπηρεσιών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και φωτίζεται η συστηματική σύγχυση που κάνει η τρέχουσα κριτική ανάμεσα στις “ανάγκες” και την “ενεργή ζήτηση” τέτοιων υπηρεσιών. Διατυπώνεται στη συνέχεια η θέση ότι για την τρέχουσα κρίση της πανεπιστημιακής παιδείας ευθύνεται η πλευρά της ζήτησης, σε αντίθεση με την κοινή αντίληψη περί αποκλειστικής ευθύνης των συντελεστών της προσφοράς. Σκιαγραφούνται ακόμη οι παράγοντες, από την πλευρά της ζήτησης, οι οποίοι μπορούν να ερμηνεύσουν σε σημαντικό βαθμό τις μειονεξίες των ΑΕΙ.

This article defines the factors that determine the demand for higher education services and casts light on the systematic confusion observed among contemporary critics between the “necessity” and the “active demand” for such services. It subsequently argues that the side of demand is responsible for the current crisis in higher education, contrary to the common perception that lays exclusive responsibility on those who contribute to the supply. Finally, it delineates the factors, on the side of demand, that may, to a large extent, account for the deficiencies of Higher Education Institutions.

Στασινός, Δ. (Stasinios, D.)

Η ειδική εκπαίδευση στην Ελλάδα

Special Education in Greece

Αθήνα : Gutenberg, 1991

Η μονογραφία αυτή αποτελεί μία κριτική παρουσίαση της εξελικτικής πορείας του θεσμού της ειδικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα από τις αρχές του 20ου αιώνα έως σήμερα. Πιο συγκεκριμένα, εκτίθενται οι αντιλήψεις, οι θεσμοί και οι πρακτικές που υιοθετήθηκαν στο χώρο αυτό από το Κράτος αλλά και τον ιδιωτικό τομέα.

A critical presentation of the evolution of the institution of special education in Greece from the beginnings of the 20th century to our days, highlighting the perceptions, institutions, and practices relative to this institution adopted by the State and the private sector.

Στασινός, Δ. (επιμ.) (Stasinios, D. ed.)

Μαθησιακές δυσκολίες του παιδιού και του εφήβου

Learning Difficulties of the Child and the Teenager

Αθήνα: Gutenberg, 1993

Πρακτικά του 1ου Ευρωπαϊκού Συνεδρίου που πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο του 1988 στα Γιάννενα με την συμμετοχή Ελλήνων και ξένων ειδικών σε εκπαιδευτικά θέματα. Η έμφαση των συζητήσεων βρίσκεται στις δυσκολίες του παιδιού και του εφήβου που συνυφαίνονται με τη χρήση και κατανόηση του γραπτού λόγου.

Proceedings of the 1st European Conference in Giannena in April 1988 with the participation of Greek and foreign experts on educational issues. Special attention was given to the difficulties of children and teenagers that relate to the use and understanding of written language.

Τάτσης, Γ. (Tatsis, G.)

Η ειδική αγωγή στην Ηπειρο
Special Education in Epirus
Αθήνα, 1997.

Το βιβλίο αυτό διερευνά τις συνθήκες οργάνωσης, τις δυνατότητες και τις προοπτικές της Ειδικής Αγωγής στην Ηπειρο. Παρουσιάζει στοιχεία σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία των σχολικών μονάδων Ειδικής Αγωγής στην Ηπειρο. Τέλος, παραθέτει μια συμπυκνωμένη θεωρητική αναφορά στο αντικείμενο που περιλαμβάνει τα ακόλουθα: έννοια - σκοπός - δυνατότητες της Ειδικής Αγωγής, άτομα με ειδικές ανάγκες - χαρακτηριστικά κατά κατηγορία και μια συνοπτική ιστορική αναδρομή της Ειδικής Αγωγής στην Ελλάδα.

A book that examines the conditions, organisation and prospects of Special Education in Epirus. It contains data on the organisation and the functioning of Special Education Units in Epirus. Finally, it offers a concise theoretical reference including the concept, the objectives and the prospects of Special Education as well as a synopsis of its history in Greece.

Τερζής, Ν. (Terzis, N.)

Εκπαιδευτική πολιτική και εκπαιδευτική μεταρρύθμιση
Educational Policy and Educational Reform
Αθήνα: Αφοι Κυριακίδη, 1988

Εξετάζει το κατά πόσο τα προγράμματα των εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων αποτελούν και πραγματικότητα της εκπαιδευτικής πολιτικής. Επίσης αναφέρεται σε πρόσωπα και πράγματα που έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην διαμόρφωση του εκπαιδευτικού συστήματος και τονίζει την ανάγκη χάραξης και εφαρμογής μιας εκπαιδευτικής πολιτικής με ενιαίο χαρακτήρα και ορθολογικό προγραμματισμό.

The book examines the relation of the programs of educational reform to the reality of educational policy. It also refers to the individuals and conditions that were important in shaping the educational system. The need for planning and implementing an educational policy with a unified and rational character is stressed.

Τζανή, Μαρία (Tzani, M.)

Σχολική επιτυχία. Ζήτημα ταξικής προέλευσης και κουλτούρας
Success at School. An Issue of Class Origin and Culture
Αθήνα: Γρηγόρης, 1988

Ερευνα που αναδεικνύει τον ταξικό χαρακτήρα της Ελληνικής Παιδείας. Τα στοιχεία που προκύπτουν από την επεξεργασία των στατιστικών δεδομένων αποδεικνύουν ότι η επαγγελματική και οικονομική κατάσταση των γονιών, η κοινωνική τους θέση - η οποία είναι συνάρτηση της επαγγελματικής τους θέσης και του επιπέδου σπουδών τους - καθώς και η συναισθηματική τους συμπεριφορά απέναντι στο παιδί, είναι οι βασικοί παράγοντες που επηρεάζουν τη σχολική του επιτυχία. Είναι προφανές, ότι η επιτυχία του παιδιού στο σχολείο είναι υπόθεση της ταξικής του προέλευσης και της γενικότερης καλλιέργειας των γονιών.

This study clearly demonstrates the class character of education in Greece. The results of the processing of statistical data prove that the occupational and economic conditions of the parents, their social status - which is a function of their occupational position and educational level - as well as their emotional attitude towards their child, are basic determinants of its success at school. It is obvious that children's success at school depends on their class background and their parents' overall cultural level.

Τζωρτζοπούλου, Μ. (Tzortzopoulou, M.)

Η ταυτότητα, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και οι ανάγκες της νεολαίας των Ποντίων στο Νομό Θεσσαλονίκης

The Identity, Special Characteristics and Needs of Pontian Youth in the Prefecture of Thessaloniki

Αθήνα: Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, 1996

Αντικείμενο της διερεύνησης ήταν και η νεολαία των Ποντίων από την πρώην Σοβιετική Ένωση. Απευθύνθηκε σε άτομα 15-29 ετών και συμπληρώθηκαν 402 ερωτηματολόγια. Στο δεύτερο κεφάλαιο, περιγράφεται η εκπαίδευση των ερωτώμενων, καθώς επίσης και θέματα διακοπής του σχολείου, εξειδικεύσεων, γνώσης ξένων γλωσσών κλπ.

A study on the Pontian youth from the former Soviet Union. Research involved people aged 15-29, and a total of 402 questionnaires were collected. In the second chapter, the education level of the interviewees is described, together with issues of dropping-out, specialisation, competence in foreign languages, etc.

Τομπαΐδης, Δ. (Tombaidis, D)

Συμβολή στη μελέτη εκδημοκρατισμού της εκπαίδευσης

A Contribution to the Study of the Democratization of Education

Αθήνα : Γρηγόρης, 1976

Μία μελέτη με στόχο τη συνοπτική παρουσίαση του προβλήματος της ισότητας των ευκαιριών στην εκπαίδευση αλλά και στην κοινωνική ζωή για παιδιά διαφορετικής κοινωνικής προέλευσης στον ελληνικό χώρο.

This study offers a concise presentation of the problem of equal opportunities in education and in social life for children from different social backgrounds in the Greek area.

Τρέσσου, Ε. (Tressou, E.)

“ Διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας σε παιδιά Ρομ”

“Teaching Greek to Roma Children”

Πρακτικά του 6ου Διεθνούς Συμποσίου για την περιγραφή και τη σύγκριση της Αγγλικής και της Ελληνικής Γλώσσας

Proceedings of the 6th International Conference on the Description and Comparison of the English and Greek Languages

Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, σσ. 387-403, 1992

Αναφέρεται σε μια δραστηριότητα που ξεκίνησε το Νοέμβριο του 1991, αφορούσε στη στήριξη των παιδιών Ρομά της Α΄ τάξης του Δημοτικού Σχολείου Δενδροποτάμου στο μάθημα της Γλώσσας και έγινε στα πλαίσια της προσπάθειας για ομαλή ένταξη των Ρομά στη σχολική αρχικά και την ευρύτερη, στη συνέχεια, κοινότητα.

Describes an activity which began in November 1991 for offering support to Roma school-children in the first grade at Dendropotamos elementary school attending the language class, in the context of a general effort towards the integration of the Roma, beginning with schools and extending toward the larger community.

Τρέσσου, Ε. (Tressou, E.)

“Μειονοτική εκπαίδευση στη Θράκη: Τα αίτια της αποτυχίας”

“Minority Education in Thrace: The Causes of its Failure”

Σύγχρονα Θέματα 63, σσ. 49-53, 1997

Η εργασία αναφέρεται στις ιδιαιτερότητες της μειονοτικής εκπαίδευσης, επισημαίνει την αναποτελεσματικότητα της, περιγράφει τα προβλήματα που αντιμετωπίζει και προσεγγίζει τις αιτίες που τα δημιουργούν. Προτείνεται μια εκπαιδευτική πολιτική που θα δημιουργεί ευκαιρίες για συνεργασία μεταξύ μουσουλμάνων και χριστιανών εκπαιδευτικών και θα εξασφαλίζει τις προϋποθέσεις για εφαρμογή κοινών εκπαιδευτικών προγραμμάτων στα σχολεία.

This study discusses the particularities of minority education, points to its ineffectiveness, describes the problems it faces and their causes. It proposes an educational policy that will create opportunities for co-operation between Muslim and Christian teachers and will ensure the implementation of common educational programs in schools.

Τσακαλίδης, Α. (επιμ.) (Tsakalidis, A., ed.)

Η περιπέτεια της αξιολόγησης στα σχολεία μας
The Troubled Course of Evaluation in our Schools
Αθήνα: Κώδικας, 1995

Το βιβλίο αυτό περιλαμβάνει μια σειρά από κείμενα προβληματισμού με κριτική διάθεση βγαλμένα, τόσο από τη σχετική με την αξιολόγηση παιδαγωγική θεωρία, όσο και από την εμπειρία της εφαρμογής της στην εκπαιδευτική πράξη. Παρουσιάζει την εκσυγχρονιστική προσπάθεια στην εκπαιδευτική πράξη και την αντιπαράθεση στην αξιολόγηση του μαθητή και του εκπαιδευτικού από το 1975 έως το 1995.

This book includes a series of critical texts deriving from educational theory in evaluation, as well as from the experience of its implementation in educational practice. It presents the modernizing effort concerning educational practices and the controversy over student and teacher evaluation from 1975 to 1995.

Τσιλιγκίρογλου-Φαχαντίδου, Α. (Tsiligioglou-Fahantidou, A.)

Η επίδοση των μαθητών στο Δημοτικό σχολείο και η αντιμετώπιση των δυσκολιών μάθησης
School Performance in Primary School and Coping with Learning Difficulties
Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 1986

Ερευνα που έχει ως στόχο να προσδιορίσει το πως και πόσο επιδρούν η νοημοσύνη, η σωματική και ψυχική υγεία και το κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον στην επίδοση των μαθητών στο δημοτικό σχολείο.

This study aims at determining how and to what extent the factors of intelligence, bodily and psychological health and the socio-economic environment affect performance at primary school.

Τσιώκος, Γ. (Tsiokos, G.)

“Η πορεία προς τον αναλφαβητισμό”
“The Road toward Illiteracy”

Σύγχρονη Εκπαίδευση 53, σσ. 81-90, 1990

Η χώρα μας παρουσιάζει υψηλό ποσοστό αναλφαβητισμού παρόλη τη θεσμοθέτηση της εννεάχρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης πριν από 15 χρόνια και παρά τις διάφορες μεταρρυθμίσεις. Βασικά αίτια που οδηγούν στον αναλφαβητισμό είναι το οικογενειακό και το σχολικό περιβάλλον

Despite the institutionalisation of nine-year compulsory education 15 years ago and the various educational reforms, high percentages of illiteracy obtain in Greece. The main causes of illiteracy are the family and school environment.

Tressou, E., Mitakidou C. (Τρέσσου, Ε., Μυτακίδου Κ.)

“Educating Pontian Immigrants in Greece: Successes and Failures”

“Εκπαιδεύοντας τους Πόντιους μετανάστες στην Ελλάδα: Επιτυχίες και αποτυχίες”

Early Education and Development 3, 8, σσ. 323-338, 1997.

A description of the education of repatriates from the former USSR, and especially that of children who have recently settled in Greece. It depicts the ways in which these youngsters' education is connected to their professional rehabilitation and their general survival, while also underlining the problems and difficulties these children face in their effort to adapt to the Greek educational system.

Το άρθρο περιγράφει την εκπαίδευση των παλιννοστών από την πρώην ΕΣΣΔ και ειδικότερα των παιδιών που πρόσφατα επαναπατρίστηκαν και εγκαταστάθηκαν στην Ελλάδα. Φωτογραφίζει τον τρόπο με τον οποίο συνδέεται η εκπαίδευση αυτών των νεαρών ατόμων με την επαγγελματική τους αποκατάσταση και γενικότερα με την επιβίωσή τους, ενώ υπογραμμίζει τα προβλήματα και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα παιδιά αυτά στην προσπάθεια να προσαρμοσθούν στο Ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα.

ΥΠΕΠΘ, Υπουργείο Προεδρίας, Συμβούλιο Ισότητας των Φύλων
Ministry of Education and Religious Affairs, Ministry of the Presidency, Council for Gender Equality

Ισότητα των δύο φύλων και εκπαίδευση

Gender Equality and Education

Αθήνα, 1985

Αναφέρεται στην ανάγκη για ισότητα ευκαιριών στη μόρφωση και στην επαγγελματική κατάρτιση γυναικών και ανδρών, στη σημασία της εκπαιδευτικής πολιτικής και στη διαμόρφωση των προϋποθέσεων για ισότιμη πρόσβαση και συμμετοχή των νέων στην εκπαιδευτική διαδικασία, ανεξαρτήτως φύλου.

This book discusses the need for equal opportunities in the education and training of women and men, the importance of educational policy, and the development of the necessary conditions for the equal access of young people to education, regardless of their gender.

Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Γενική Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης
Ministry of Education and Religious Affairs, General Secretariat of Popular Education.

Συνδιάσκεψη για την αντιμετώπιση του αναλφαβητισμού

Conference on Addressing the Problem of Illiteracy

Αθήνα, 1985

Οι εισηγήσεις της συνδιάσκεψης που πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβρη του 1984 οι οποίες αφορούν κυρίως τις σύγχρονες μορφές και τις διαστάσεις του αναλφαβητισμού, τις ιδιαιτερότητες του προβλήματος στις διάφορες κοινωνικές κατηγορίες, καθώς και αναλύσεις και προβληματισμούς σε διεθνείς πρακτικές με βάση τις ελληνικές συνθήκες και εμπειρίες.

Addresses from a conference held in October 1984 that mostly concern the contemporary forms and dimensions of illiteracy, its specific aspects among different social categories, and analyses and discussions of international practices, on the basis of Greek experience and conditions.

Φακιολάς, Ν., Αρμενάκης Α. (Fakiolas, N., Armenakis A.)

“Εμπλοκή μαθητών και χρηστών τοξικών ουσιών σε βιαιότητες”

“The Involvement of Students and Drug Users in Violent Incidents”

Σύγχρονη Εκπαίδευση 81, σσ. 42-50, 1995

Παρουσίαση μιας έρευνας που πραγματοποιήθηκε το 1994 σε Γυμνάσια και Λύκεια της περιοχής του Δήμου Αθηναίων. Ειδικότερα περιγράφεται το είδος και η συχνότητα φαινομένων βίαιης συμπεριφοράς των μαθητών/τριών και εντοπίζονται τα κοινωνικο-δημογραφικά χαρακτηριστικά και οι στάσεις μαθητών που έχουν εμπλακεί πολλές φορές σε βίαια επεισόδια. Επίσης γίνεται μία πρώτη προσπάθεια πολυμεταβλητής ανάλυσης για τη διαμόρφωση σύνθετων δεικτών που καθορίζουν την εκδήλωση μορφών βίαιης συμπεριφοράς.

A research conducted in 1994 among high schools of the greater Athens area. The article describes the kind and frequency of phenomena of violence among students. It traces the socio-demographic characteristics and the attitudes of students who often get involved into violent incidents. Includes a first attempt towards a multivariable analysis, aiming to create complex indicators determining the manifestation of forms of violent behaviour.

Φλωράτου, Μ. Μ. (Floratou, M. M.)

Μαθησιακές δυσκολίες και όχι τεμπελιά. Ανάγνωση - Γραφή - Ορθογραφία. Διδακτικά προγράμματα για αντιμετώπιση στο σχολείο και στο σπίτι

Learning Difficulties, not Laziness. Reading - Writing - Spelling. Programs for Coping With Learning Difficulties in the School and at Home.

Αθήνα: Οδυσσέας, 1992

Πρακτικός οδηγός αντιμετώπισης των μαθησιακών δυσκολιών που απευθύνεται τόσο σε δάσκαλους/ες όσο και σε γονείς. Περιλαμβάνει ένα μοντέλο διδασκαλίας για παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες και ολοκληρωμένη σειρά ασκήσεων και διδακτικών προγραμμάτων για Ανάγνωση - Γραφή και Ορθογραφία. Η προσέγγιση που ακολουθεί το βιβλίο στηρίζεται στην αξιολόγηση που αναφέρεται στο σχολικό πρόγραμμα, είναι συστηματική, άμεση και επικεντρώνεται στους παράγοντες που επηρεάζουν τη μάθηση.

A practical guide for teachers and parents trying to cope with learning difficulties. Includes a model of teaching for children with learning difficulties and a complete series of exercises and school programs for Reading - Writing and Spelling. This book's approach is based on school evaluation as defined in the school program, it is systematic and direct, and focuses on the factors affecting the learning process.

Φραγκουδάκη, Α. (Frangoudaki, A.)

Εκπαιδευτική μεταρρύθμιση και φιλελεύθεροι διανοούμενοι

Educational Reform and Liberal Intellectuals

Αθήνα: Κέδρος, 1977

Στην Ελλάδα η αστική εκπαιδευτική μεταρρύθμιση αποτελεί αίτημα των καιρών ήδη από το τέλος του 19ου αιώνα. Ομως κάθε φορά που πάει να υλοποιηθεί υπονομεύεται και αναστέλλεται. Εδώ επιχειρείται η ανάλυση του φαινομένου για την περίοδο του μεσοπολέμου, ο κοινωνικός καθορισμός της αντίδρασης καθώς και η ερμηνεία των λόγων που εμπόδισαν τους φιλελεύθερους διανοούμενους να την πολεμήσουν αποτελεσματικά.

In Greece, a bourgeois educational reform has been called for since the late 19th century. However, each time that it is about to be implemented, it is undermined and suspended. The book attempts to analyse this phenomenon during the interwar period, to socially determine the reaction against it, and to interpret the factors that prevented liberal intellectuals from effectively defending educational reform.

Φραγκουδάκη, Α. (Frangoudaki, A.)

“ Η τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση και η μυθολογία της”

“Vocational Education and Its Mythology”

Σύγχρονα Θέματα 4, σσ. 9-22, 1979

Εξετάζονται τα αιτήματα της αριστεράς την περίοδο 1950-1964 για την ανάπτυξη της τεχνικής παιδείας και για παροχή δυνατότητας και στους φτωχούς να έχουν ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στην εκπαίδευση.

Examines the demands of the Left during the period 1950-1964 regarding the development of vocational education and the provision of equal educational opportunities for the poor.

Φραγκουδάκη, Α. (Frangoudaki, A.)

Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης. Θεωρίες για την κοινωνική ανισότητα στο σχολείο

The Sociology of Education. Theories on Social Inequality at School

Αθήνα: Παπαζήσης, 1985

Το βιβλίο αυτό αποτελεί προσπάθεια να παρουσιαστούν οι σημαντικότεροι συγγραφείς, η μεθοδολογία, οι θεωρίες και τα κυριότερα συμπεράσματα του κλάδου της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης. Το πρώτο μέρος του βιβλίου αποτελεί μελέτη στην οποία παρουσιάζονται τα συμπεράσματα της έρευνας σε διάφορες χώρες για τον κοινωνικό ρόλο του σχολείου, περιγράφεται και σχολιάζεται η πάλη ιδεών που προκύπτει από τις διαφορετικές θεωρίες, τις συγκρουόμενες ερμη-

νείες και τις μεθοδολογικές και πολιτικές αντιπαραθέσεις. Το δεύτερο μέρος περιέχει επιλογή από μελέτες οι οποίες διαφέρουν ως προς το μεθοδολογικό και θεωρητικό υπόβαθρο τους.

This book represents an attempt to present the most important authors, the methodology, theories, and main findings of the sociology of education. Its first part presents the findings of research on the social role of the school in several countries; it also describes and comments on the ideological controversies deriving from different theories, conflicting interpretations, methodological and political oppositions. The second part includes a selection of studies that differ in terms of their methodological and theoretical background and orientations.

Χατζηγιάννη, Α., Μαράτου-Αλιπράντη, Α. (επιμ.) (Hatzigianni, A., Maratou-Alipranti, L., eds.)

Ανεργία, εργασία, εκπαίδευση και κατάρτιση

Unemployment, Work, Education and Training

Πρακτικά Ελληνογαλλικού Συνεδρίου

Proceedings of a Greek-French Conference,

Αθήνα: Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, 1998

Η σχέση ανάμεσα στην εκπαίδευση και την απασχόληση θεωρήθηκε ανέκαθεν, τόσο από τους επιστήμονες όσο και από όσους χαράζουν την οικονομική και εκπαιδευτική πολιτική, ως μία σχέση θετική με την έννοια ότι η μεγαλύτερη βασική εκπαίδευση - επαγγελματική κατάρτιση μεταφράζεται σε υψηλότερες θέσεις εργασίας, σε υψηλότερες αποδοχές, και σε οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη για την κοινωνία συνολικότερα. Οι μελέτες που περιλαμβάνονται στον τόμο αυτό αναφέρονται στους επαναπροσδιορισμούς της σχέσης εκπαίδευσης/κατάρτισης και απασχόλησης/ανεργίας, με βάση τους προβληματισμούς που έχουν πρόσφατα αναπτυχθεί σε σχέση με την ελληνική, γαλλική και ευρωπαϊκή εμπειρία.

The relation between education and employment has always been considered, by scientists as well as decision-makers in the area of economic and educational policy, as a positive one, in the sense that higher levels of general education and vocational training are considered consistent with better working positions, higher salaries, and the general economic and social development of society. The studies included in this volume refer to the re-determination of the relations between education/training and employment/unemployment on the basis of discussions that have recently developed in the context of the Greek, French, and European experience.

Χρηστάκης, Κ. (Christakis, K.)

Θέματα ειδικής αγωγής

Issues of Special Education

Αθήνα: Τέλεθρον, 1994

Ο συγγραφέας επιχειρεί μία συνολική προσέγγιση στο θέμα της εκπαίδευσης και της ειδικής αγωγής μέσα από διαλέξεις και κείμενά του από τη χρονική περίοδο 1978-1993. Αναφέρεται στις σημερινές δομές της ειδικής αγωγής και το περιεχόμενο της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, με προτάσεις για την καλύτερη αξιοποίηση της στο μέλλον. Η βιβλιογραφία των κειμένων είναι αγγλική και ελληνική και υπάρχουν αναφορές στη νομοθεσία για την ειδική αγωγή.

An attempt at an overall approach to the issue of education and special education through lectures and articles from the period 1978-1993. The author discusses the contemporary structures of special education and the content of private initiatives, offering suggestions for their more effective use in the future. The volume's English and Greek bibliography includes references to the legislation concerning special education.

Χρυσάκης, Μ. (Chrysakis, M.)

“Οικογενειακές επενδυτικές πρακτικές των φτωχών και των μη φτωχών και εκπαιδευτικές ανισότητες”

“Family Investment Practices of the Poor and the Affluent and Educational Inequalities”

Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών 75, σσ. 89-120, 1989

Η μελέτη διερευνά τη σχέση ανάμεσα στη φτώχεια και τις εκπαιδευτικές ανισότητες και

σκιαγραφεί τις διαφορές που υφίστανται ανάμεσα στα παιδιά των φτωχών και των μη φτωχών νοικοκυριών με βάση τα διαθέσιμα ερευνητικά δεδομένα.

This study examines the relation between poverty and educational inequalities and delineates the differences between children of poor and affluent households on the basis of available research data.

Χρυσάκης, Μ. (Chrysakis, M.)

“Φτώχεια και εκπαίδευση: η φτωχογόνος δράση και ο φτωχογενής χαρακτήρας του χαμηλού εκπαιδευτικού επιπέδου”

“Poverty and Education: The Poverty-Producing Action and Poverty-Produced Character of a Low Educational Level”

Εκλογή ΕΠΗΣΚΕ, 83/84, σσ. 253-267, 1990

Περιγράφεται η αμφίδρομη σχέση που υπάρχει ανάμεσα στη φτώχεια και την εκπαίδευση με σκοπό την κατανόηση της επίδρασης του χαμηλού εκπαιδευτικού επιπέδου στη δημιουργία εκπαιδευτικών και κοινωνικών ανισοτήτων στη χώρα μας.

Describes the interactive relation between poverty and education, with a view to understanding the effect of a low educational level on the production of educational and social inequalities in our country.

Χρυσάκης, Μ. (Chrysakis, M.)

“Ανισότητες πρόσβασης στην Ανώτατη Εκπαίδευση: η επίδραση των εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων”

“Inequalities in Access to Higher Education: the Effect of Educational Reforms”

Το Πανεπιστήμιο στην Ελλάδα σήμερα

The University in Greece Today

Ιδρυμα Σάκη Καράγιωργα, σσ. 177-192, 1991

Στο πρώτο τμήμα της εισήγησης αναλύονται οι κρατικές παρεμβάσεις μεταρρυθμιστικού χαρακτήρα στο χώρο της εκπαίδευσης, από την μεταπολίτευση ως σήμερα. Στο δεύτερο μέρος αξιολογούνται αυτές οι παρεμβάσεις υπό το πρίσμα των επιδράσεών τους στη διαχρονική εξέλιξη των ανισοτήτων πρόσβασης στα ΑΕΙ. Τέλος, επιχειρείται να δοθεί μια πρώτη απάντηση για το ρόλο των διαφόρων συστημάτων επιλογής στη διαμόρφωση των κοινωνικά προσδιορισμένων άνισων ευκαιριών πρόσβασης στην Ανώτατη Εκπαίδευση.

The first part of this article analyses the state reforming interventions in education, from the 1974 political changeover to our days. The second part evaluates these interventions in light of their effects on the diachronic evolution of inequalities in access to Higher Education Institutions. Finally, an initial attempt is made to explain the role of the various selection systems in creating socially determined unequal opportunities for access to Higher Education

Χρυσάκης, Μ. (Chrysakis, M.)

“Ο ρόλος της εκπαίδευσης στην καταπολέμηση της φτώχειας”

“The Role of Education in Fighting Poverty”

Διαστάσεις της κοινωνικής πολιτικής σήμερα

Dimensions of Social Policy Today

Αθήνα: Ιδρυμα Σάκη Καράγιωργα, σσ. 391-412, 1993

Η σχέση της φτώχειας με την εκπαίδευση είναι αρκετά πολύπλοκη. Η μελέτη πραγματεύεται την επίδραση της φτώχειας στις παρατηρούμενες εκπαιδευτικές ανισότητες ενώ παρατίθενται κάποιες προτάσεις πολιτικής.

The relation between poverty and education is a complex one. This is a study of the effect of poverty on observed educational inequalities that also includes some policy suggestions.

Χρυσάκης, Μ. (Chrysakis, M.)

“Φτώχεια και ανισότητες στην εκπαίδευση: άνισες ευκαιρίες πρόσβασης και επιτυχίας των φτωχών στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση”

“Poverty and Inequalities in Education: Unequal Opportunities of the Poor in Access to and Success in Primary and Secondary Education”

Η κοινωνική έρευνα στην Ελλάδα σήμερα

Social Research in Greece Today

Αθήνα: Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, σσ. 333-358, 1993

Στο άρθρο αυτό ο συγγραφέας επιχειρεί να δώσει μια πλήρη εικόνα για τη σχέση που υφίσταται ανάμεσα στη φτώχεια και τις εκπαιδευτικές ανισότητες στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα. Επισημαίνονται υπάρχοντα προβλήματα ορισμού της φτώχειας αλλά και των κοινωνικών ανισοτήτων, καθώς και το γεγονός ότι η ικανοποιητική ερμηνεία αυτής της σχέσης φτώχειας και ανισότητας αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη χάραξη οποιασδήποτε πολιτικής η οποία θα αποσκοπούσε στην άμβλυνση των κοινωνικών ανισοτήτων και τη “ρήξη του φαύλου κύκλου σωρευτικής αιτιότητας της κοινωνικής αποστέρησης και της φτώχειας”.

The author attempts to present a complete picture of the relation between poverty and educational inequalities in the Greek education system. The problems of defining poverty and social inequalities are stressed, together with the fact that a satisfactory interpretation of the relationship between poverty and inequality is a prerequisite for any policy aiming to attenuate social inequalities and to “terminate the vicious circle of accumulative causality regarding social deprivation and poverty”

Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών

Κείμενα Εργασίας / Working Papers

Κείμενο Εργασίας / WP	Συγγραφέας / Author	Τίτλος / Title
1998/1, INSPO	Kottaridi Y., Kappi Ch., Adam E.	Disabled children and their families in mediterranean countries. A preliminary study in Greece
1998/2, INSPO	Karantinos D.	Flexible employment and employment insertion in Greece
1998/3	Επιτροπή Gulbenkian	Για το άνοιγμα των κοινωνικών επιστημών
1998/4, INSPO	Paratheodorou Ch.	Income inequality and development in Greece: a decomposition analysis
1999/5, IAAK	Παπαδόπουλος Α.Γ.	Τα αδιαφανή όρια της παγκοσμιοποίησης
1999/6, IURS	Balourdos D., Mouriki A., Sakellaropoulos K., Theodoropoulos K., Tsakiris K.	The prevailing car system in the Athens metropolitan area
1999/7, IPOLSOC	Tsiganou J., Daskalaki K., Frangiskou A., Georgarakis N., Sarris N., Selekou O., Tsakiridou O., Varouxi Ch., Apostolidou S., Vlachou V.	Young people at social “disadvantage”
1999/8, ΙΠΟΚΟΙΝΩ	Παπαγιαννοπούλου Μ.	Η εκπόνηση μελετών στις κοινωνικές επιστήμες
1999/9, IURS	Hellum M.	Have you heard about...?
2000/10, IPOLSOC	Tsinganou J., Daskalaki K., Michelogiannakis I., Sarris N., Selekou O., Varouxi Ch.	Children’s rights: developing empowering policies in Greece
2000/11, IAAK	Παπακωνσταντίνου Γ.	Το κόστος της εκπαίδευσης
2000/12, ΙΝΚΠΟ	Κοτταρίδη Γ., Καπή Χ., Αδάμ Ε.	Παιδιά με αναπηρίες και οι οικογένειες τους στην περιοχή της Αττικής
2000/13, INSPO	Kottaridi Y., Kappi Ch., Adam E.	Children with disabilities and their families in the area of Attiki, Greece
2001/14, IURS	Papadopoulos A. G.	Farmers and “Rurality” in Greece
2001/15, ΔΥΕ	Κάλλας Γ.	Σχεδιασμός ενός περιβάλλοντος διαχείρισης κοινωνικών δεδομένων

Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών
Κείμενα Εργασίας / Working Paper

Κείμενο Εργασίας / WP	Συγγραφέας / Author	Τίτλος / Title
2001/16, ΔΥΕ	Καππή Χ., Κονδύλη Δ., Φρέντζου Χ.	Πολυγλωσσικοί θησαυροί όρων: Ζητήματα Τεκμηρίωσης και Ανα- ζήτησης
2001/17, ΙΝΚΠΟ	Μυριζάκης Γ.	Η κοινωνική δυναμική του στρα- τού στην Ελλάδα
2002/18, ΙΑΑΚ	Μανώλογλου Ε, Τσάρτας Π., Μάρκου Α., Μειδάνης Β.	Κοινωνικές, οικονομικές και περι- βαλλοντικές επιδράσεις από τη δη- μιουργία μονάδας αφαλάτωσης με χρήση γεωθερμίας χαμηλής ενθαλ- πίας: Η περίπτωση της Μήλου
2002/19	Κώτση Α., Καλεσοπούλου Δ.	Όλα τα βιβλία παρέα
2003		
2003/1, ΔΥΕ	Πανουτσόπουλος Ασ.	Το Δίκτυο και το Διαδίκτυο στο ΕΚΚΕ
2003/2, ΙΑΑΚ	Petronoti M., Triandafyllidou A.	Recent Immigration Flows to Greece
2003/3, ΙΑΑΚ	Μαράτου-Αλιπράντη Λ. Τεπέρογλου Α. Τσίγκανου Ι.	Ανισότητες στην εκπαίδευση

Πληροφορίες για τις εκδόσεις του ΕΚΚΕ:
ΕΚΚΕ, Τμήμα Εκδόσεων - Κεντρική Διάθεση
Λ. Μεσογείων 14-18, Αθήνα 115 27
Τηλ.: (210) 74 89 131-5, (210) 77 00 357 – fax: (210) 74 88 435.
e-mail: ekdosis@ekke.gr.

Information on ΕΚΚΕ Publications:
National Centre for Social Research
Department of Scientific Publications
14-18 Messoghion Av., GR-115 27, Athens
Tel.: (+30-210) 74 89 131-5, +30-210 77 00 357 – fax: (+30-210) 74 88 435
e-mail: ekdosis@ekke.gr.

ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑΣ / ORDER FORM

Όνοματεπώνυμο/Name	<input type="text"/>		
Διεύθυνση/Address	<input type="text"/>		
Επωνυμία Φορέα/Institution	<input type="text"/>		
Τηλ./Tel.	<input type="text"/>	Telefax	<input type="text"/>
Βιβλίο/Book	<input type="text"/>		
Κείμενο Εργασίας/Working Paper	<input type="text"/>		
Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών/Social Science Review	<input type="text"/>		
Τίτλος/Title	<input type="text"/>		

Η πληρωμή μπορεί να γίνει με ταχυδρομική επιταγή ή απευθείας στο Τμήμα Εκδόσεων.
Payment can be effected by cheque or money order.

